

İlhan Yerlikaya

ÖZEL SAYISI

Gazete ERÜ

Yıl: 18 | Sayı: 127 | Nisan 2026

ERÜ Süleyman Çetinsaya İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi | iletisim.erciyes.edu.tr

Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Altun Sunuş Metni

Erciyes Üniversitesi olarak bilimsel geleneğimizi güçlendiren, akademik birikimimizi zenginleştiren ve kurumsal kültürümüze değer katan isimleri onurlandırmayı önemli bir sorumluluk olarak görüyoruz. Bu perspektifle titizlikle hazırlanan Gazete ERÜ'nün, akademik birikimi, kurumsal katkıları ve yetiştirdiği

kuşaklarla üniversitemizin entelektüel hafızasında seçkin bir yer edinen kıymetli akademisyenimiz Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'ya ithaf edilen bu özel sayısını büyük bir memnuniyet, takdir ve vefa duygusuyla karşılıyorum. Üniversiteler, yalnızca bilgi üreten kurumlar değil; aynı zamanda değer inşa eden yapılardır. Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, akademik disiplini, bilimsel katkıları ve yetiştirdiği öğrenciler aracılığıyla üniversitemizin entelektüel

birikimine önemli katkılar sunmuştur. Bir üniversitenin kurumsal hafızası, böylesi değerli akademisyenlerin emeğiyle güçlenir. Bu özel sayı, hem bir takdir hem de akademik sürekliliğin sembolüdür. Kıymetli hocamıza üniversitemize sunduğu katkılar için teşekkür ediyor, sayının hazırlanmasında emeği geçen herkesi tebrik ediyorum.

Erciyes Üniversitesi Süleyman Çetinsaya İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Akdağ Sunuş Metni

Erciyes Üniversitesi Süleyman Çetinsaya İletişim Fakültesi'nin yayın organı Gazete ERÜ'nün, Sayı 126'ya ek olarak hazırlanan bu özel nüshasını; fakültemizin akademik hafızasında derin ve kalıcı izler bırakmış, bilimsel üretimi ve kurumsal katkılarıyla müstesna bir konuma sahip olan kurucu dekanımız, kıymetli hocamız Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'ya

ithaf etmekten büyük bir onur, vefa ve sorumluluk duyuyoruz. Bu özel sayı, yalnızca bir takdir ifadesi değil; aynı zamanda bir akademik emeğin, birikimin ve kuşaklar arası aktarımın kayda geçirilmesidir. Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, fakültemizin gelişim sürecinde üstlendiği sorumluluklar, bilimsel katkıları ve öğrencileriyle kurduğu güçlü akademik bağ ile yalnızca bir öğretim üyesi değil, aynı zamanda bir kurucu aklın ve akademik rehberliğin temsilcisi

olmuştur. İletişim alanında yürüttüğü çalışmalar, disiplinlerarası bakış açısı ve akademik titizliği; fakültemizin eğitim vizyonuna önemli katkılar sağlamıştır. Onun emeği, bugün fakültemizin ulaştığı kurumsal seviyede görünür ve kalıcı bir iz bırakmıştır. Akademik üretimin sürekliliği, ancak ustaların birikiminin yeni kuşaklara aktarılmasıyla mümkündür. Bu vesileyle kıymetli hocamıza şükranlarımı sunuyorum; sağlıklı, üretken ve başarılarla dolu nice yıllar diliyorum.

Hayırsever İş İnsanı Süleyman Çetinsaya Sunuş Metni

Akademik yaşam, yalnızca bilimsel araştırmalardan ibaret değildir; aynı zamanda yetiştirilen öğrenciler, inşa edilen kurumsal yapılar ve aktarılan değerlerle de ilgilidir. Yapımını üstlendiğim İletişim Fakültemizin kurucu dekanı Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, fakültemizin kurulmasında ve gelişim sürecinin şekillenmesinde kilit bir rol oynamıştır. Disiplinlerarası

vizyonu, titiz yaklaşımı ve öğrencilerle kurduğu anlamlı bağ, onu yalnızca önde gelen bir eğitimci olarak değil, aynı zamanda etkisi bugün de fakültemize yol gösteren kurucu bir entelektüel olarak konumlandırmıştır. Onun titiz çalışması, fakültemizin bugün sahip olduğu kurumsal ve akademik başarılarına kalıcı ve görünür bir iz bırakmıştır. Erciyes Üniversitesi Süleyman Çetinsaya İletişim Fakültesi'nin yayın organı Gazete ERÜ'nün bu

özel sayısının, değerli hocamız Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'ya ithaf edilmesinden büyük bir onur duyuyorum. Bu vesileyle, kıymetli hocam Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'ya en içten şükranlarımı sunuyorum; sağlığı, üretkenliği ve daha nice yıllar boyunca üstün başarılarının devamını diliyorum. Ayrıca, Gazete ERÜ'nün bu özel sayısını hazırlayan Fakülte yönetimine ve hocalarıma da emekleri ve katkıları için teşekkürlerimi iletmemi isterim.

■ **Söyleşi:** Zeynep Eda Arslan

İlke Merkezli Bir Ömür: Prof. Dr. İlhan Yerlikaya

Akademiden kamu yönetimine uzanan kariyeri boyunca hem kurum inşa eden hem de ilke savunan bir isim: Prof. Dr. İlhan Yerlikaya. Anadolu'daki öğretmenlik yıllarından bir iletişim fakültesinin kuruluşuna, oradan Türkiye'nin medya düzenleyici yapısının en üst görevlerine uzanan bu süreç, makamların ötesinde etik ve kamusal sorumluluk ekseninde şekilleniyor. Prof. Dr. Yerlikaya ile iletişimin stratejik niteliğini, kurumsallaşma deneyimini ve özgürlük-sorumluluk dengesini konuştuk.

Kimi hayatlar makamlarla hatırlanır; kimi hayatlar ise geride bıraktıkları ilkelerle. Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'nın mesleki serüveni, eğitimle başlayan ve kamusal sorumlulukla derinleşen çok katmanlı bir yolculuğun izlerini taşıyor. Anadolu'nun sınıflarından üniversite kürsülerine, oradan düzenleyici kurumların karar masalarına uzanan bu çizgide yalnızca kurumlar kurulmadı; bir etik anlayışı ve eğitim felsefesi de şekillendi. "Bir doktor hata yaparsa bir kişiye zarar verir; bir iletişimeci hata yaparsa milyonlara..." sözleri, onun iletişime yüklediği anlamı özetliyor. Yerlikaya için iletişim, teknik bir uzmanlık alanı olmanın ötesinde; kamusal etkisi yüksek bir emanet, sorumluluğu ağır bir güç.

1960 yılında Konya'da doğan Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, lisans ve yüksek lisans eğitimini Selçuk Üniversitesi'nde, doktorasını İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı. Akademik kariyerine tarih alanında başlayan Yerlikaya, doçentliğini İletişim Bilimleri-Genel Gazetecilik alanında aldı. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde uzman yardımcılığı yaptı; Yüzyüncü Yıl ve Kırıkkale üniversitelerinde öğretim üyeliği görevlerinde bulundu. 2002 yılında kurucu dekanı olarak Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin yapılanma sürecini yönetti. Fakültenin yalnızca akademik kadrosunu değil, uygulama altyapısını da şekillendirdi; üniversite televizyonu, uygulama gazetesi ve kamuoyu araştırma merkezinin kurulmasına öncülük etti. Bu

süreçte fakülte, teori ile pratiği birleştiren özgün bir eğitim modeliyle dikkat çekti. 2005 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından RTÜK üyeliğine seçilen Yerlikaya, 2009-2011 yılları arasında Başkan Vekilliği görevini yürüttü. 24. Dönem Konya Milletvekili olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Tarım, Orman ve Köyişleri; Avrupa Birliği Uyum, Bilişim ve İnternet komisyonlarında görev aldı. 2015 yılında yeniden RTÜK üyeliğine ve aynı yıl Üst Kurul Başkanlığına seçilerek 4 yıl boyunca bu görevi sürdürdü. Osmanlı basın tarihi ve siyasal düşünce tarihi üzerine yayımlanmış eserleri ve çok sayıda akademik çalışması bulunan Yerlikaya'nın mesleki çizgisi, akademi ile kamu yönetimi arasında kurduğu süreklilikle dikkat çekiyor.

Geçtiğimiz yıl kamu hizmetindeki onurlu yürüyüşünü emeklilikle taçlandıran Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, bugün beş evladının mürüvvetiyle büyüyen dev bir aile çınarı. Yaşamını sadık bir eş ve müşfik bir baba olarak sürdüren Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, tam 17 torun sahibi olmanın eşsiz zenginliğini yaşıyor. En büyüğü üniversite sıralarında geleceğine yön veren, en küçüğü ise henüz iki yaşında hayatın neşesi olan bu geniş aile tablosunda; bir torununun dünya evine girişine şahitlik etmesi, Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'nın, kuşaktan kuşağa aktarılan o köklü sevgi bağlarının en güzel meyvesi. Yoğun ve sorumluluk yüklü bir meslek hayatının ardından şimdi ailesiyle, özellikle torunlarıyla

daha fazla vakit geçirebilmenin huzurunu yaşıyor. Aradan geçen yıllara ve değişen iletişim ortamına rağmen bakışı netliğini koruyor. Prof. Dr. İlhan Yerlikaya iletişim alanını şu sözlerle tanımlıyor: "İletişim güçlü bir alandır; ancak etikle sınırlandırıldığında ve değerle taşındığında anlam kazanan bir güçtür." Onun perspektifinde iletişim, yalnızca teknik beceri gerektiren bir uzmanlık ya da kariyer basamağı değil. Toplumsal algıyı şekillendiren, kamuoyunu etkileyen ve geniş kitleler üzerinde sonuç üreten stratejik bir sorumluluk alanı. Bu nedenle Prof. Dr. İlhan Yerlikaya iletişimi bir meslekten önce, bilinç ve emanet duygusuyla taşınması gereken kamusal bir görev olarak görmeye devam ediyor.

Hocam, isterseniz en baştan başlayalım. 40 yılı aşan meslek hayatınıza bugün geriye dönüp baktığınızda nasıl bir yolculuk görüyorsunuz? Bu süreci hangi kavramlarla tarif edersiniz?

Bir yol görüyorum. 1985'te Adıyaman'ın Besni ilçesinde, mütevazı bir sınıfta başlayan uzun ve katmanlı bir yol... Tebeşir tozunun içinden üniversite kürsülerine, oradan da idari sorumlulukların ağır ama öğretici masalarına uzanan bir istikamet. Öğretmen olarak attığım ilk adım, aslında bütün meslek hayatımın karakterini belirledi. 1985'ten 2025 yılı Ocak ayına kadar Adıyaman, İstanbul, Van, Kırıkkale ve Kayseri başta

olmak üzere Anadolu'nun farklı şehirlerinde yaklaşık 40 yıl görev yaptım. Her şehir bana ayrı bir tecrübe, her görev ayrı bir bilinç kazandırdı. Öğretmenlik sabrı ve insanı merkeze almayı öğretti. Akademisyenlik eleştirel düşünmeyi, sorgulamayı ve üretmeyi. Yöneticilik ise kararın ağırlığını ve sorumluluğunun geri dönüşsüzlüğünü... Akademik üretimle idari sorumlulukları birlikte yürütmek elbette kolay değildi. Zaman zaman yük ağırlaştı; ancak geriye dönüp baktığımda her aşamanın birbirini tamamladığını görüyorum. Kurum inşa etmekle insan yetiştirmek arasında aslında derin bir benzerlik var: Her ikisi de sabır, süreklilik ve ilke gerektiriyor. Bugün emeklilik dönemindeyim. Fakat bunu bir geri çekilme olarak görmüyorum. Aksine, düşünmeye ve üretmeye devam ettiğim daha sakin bir evre olarak değerlendiriyorum. Ailemle ve torunlarımla daha fazla vakit geçirmek, geçmişte görev yaptığım şehirleri yeniden ziyaret etmek, Türkiye'yi gezmek benim için ayrı bir zenginlik. Bahçemde toprakla uğraşırken de sık sık aynı hakikati düşünüyorum. Emek verilen her şey, zamanı geldiğinde karşılığını verir. Ağaç da böyledir, insan da kurum da böyledir. Akademik ortamı ve öğrencilerimi elbette özliyorum. Fakat hayatın bu dönemini de şükürle ve huzurla yaşıyorum. Çünkü asıl önemli olan makamlar değil, geride bıraktığımız iz ve yetiştirdiğiniz insanlardır.

“Etik, teori ve uygulama bir arada yürümelidir”

2002 yılında kurucu dekan olarak Erciyes Üniversitesi bünyesinde kurulan Erciyes Üniversitesi Süleyman Çetinsaya İletişim Fakültesi'nin yapılanma sürecini yönettiniz. Kurucu dekanlık deneyimi akademik hayatınızda nasıl bir yere sahip? Fakültenin kuruluş sürecini bizimle paylaşır mısınız?

Bir fakülte kurmak gerçekten de toprağa tohum atmaya benzer. Sabır ister, vizyon ister ve en önemlisi süreklilik ister. 2002 yılında Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne geldiğimde, fakülte hukuken kurulmuştu; ancak fiilen eğitim-öğretime başlayabilecek bir altyapıya sahip değildi. Öğretim üyesi sayısı yetersizdi, araştırma görevlisi kadrosu yok denecek kadar azdı, idari yapılanma eksikti ve öğrenci kabul edilememişti. Kısacası tabelası olan fakat içi henüz doldurulmamış bir yapı söz konusuydu. O dönemde Kırıkkale Üniversitesi'nde görev yapıyordum. İletişim Bilimleri alanındaki uzmanlığım doğrultusunda Kayseri'ye davet edildim. Rektörümüz Prof. Dr. Zeki Yılmaz'ın YÖK'e önerisiyle kurucu dekan olarak atandım. Önümüzde hazır bir sistem değil, inşa edilmesi gereken bir kurumsal yapı vardı. Dolayısıyla işe önce bir kurumsal omurga oluşturarak başladık. Bölüm yapılanmalarını netleştirdik, akademik kadro planlamasını yaptık ve uzun vadeli bir gelişim stratejisi belirledik. En kritik mesele nitelikli insan kaynağıydı. Genç ve potansiyeli yüksek araştırma görevlilerini kadroya dahil ettik. Akademik yükselme süreçlerini teşvik eden, üretimi destekleyen bir iklim oluşturmaya çalıştık. Bugün o genç akademisyenlerin birer öğretim üyesi, hatta yönetici konumuna gelmiş olmaları benim için en büyük memnuniyet kaynağıdır. Bu, gerçekten bir ağacın gölgesinde oturmak gibi bir duygudur; yıllar önce ektiğiniz fidanın büyüdüğünü görmek... Bununla birlikte yalnızca kadro oluşturmak yeterli değildi. Uygulama

altyapısını da kurmak gerekiyordu. İletişim eğitimi teori ile pratiğin birlikte yürütülmesini zorunlu kılar. Bu nedenle uygulama alanlarını, stüdyo ve yayın imkânlarını, öğrenci merkezli üretim ortamlarını adım adım oluşturduk. Amacımız yalnızca diploma veren bir fakülte değil; mesleki yeterliliği, etik bilinci ve kamusal sorumluluğu birlikte öğreten bir eğitim modeli geliştirmektir. Bugün geriye dönüp baktığımda, Erciyes'teki kurucu dekanlık sürecinin meslek hayatımın en öğretici ve en anlamlı dönemlerinden biri olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Çünkü kurum inşa etmek, aslında bir kültür inşa etmektir. Eğer doğru ilkeleri baştan yerleştirirseniz, yapı yıllar sonra da ayakta kahr.

Kuruluş sürecinde sizi en çok zorlayan mesele neydi? Sıfırdan bir iletişim fakültesi inşa ederken hangi engellerle karşılaştınız?

En temel ve en acil sorun akademik kadro eksikliğiydi. Hukuken kurulmuş bir fakülte vardı; ancak eğitim-öğretime başlatacak insan kaynağı yeterli değildi. İlk olarak fakülte kurullarını oluşturduk ve sistematik biçimde öğretim elemanı temini için girişimlere başladık. Kurumsallaşma, önce insanla başlar. Bu bilinçle hareket ettik. Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesindeki ilgili bölümü İletişim Fakültesi'ne aktararak Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümü'nü aktif hale getirdik. İlk etapta 10 öğretim elemanı ile eğitime başladık. Sayı mütevazıydı; fakat heyecan ve inanç büyüktü. Ardından Gazetecilik ve diğer bölümler kademeli olarak öğrenci kabul etmeye başladı. Böylece fakülte, adım adım akademik bir kimlik kazandı. İkinci büyük zorluk fiziki ve teknik altyapıydı. İletişim eğitimi yalnızca teorik bilgiyle yürütülemez; stüdyo gerekir, kamera gerekir, kurgu sistemleri gerekir. Oysa bütçe sınırlıydı ve fakültenin kendine ait bir binası yoktu. Derslikler yetersiz, teknik donanım eksikti. Fakat imkânsızlıklar karşısında geri adım atmadık. Çözüm üretmeyi öğrendik. Bir prompter temin edemediğimizde sanayiye gidip alternatif geliştirdik.

Kumaşları fon yaptık. Ekipman eksiklerini dayanışmayla kapattık. O süreç, aynı zamanda bir kolektif emek tecrübesiydi. Kayseri'nin hayırseverlik geleneği bu noktada belirleyici oldu. Kayserili iş insanı Süleyman Çetinsaya fakülte binasını yapmayı kabul etti. Kısa sürede tamamlanan bina, Türkiye'de amacına uygun tasarlanmış sayılı iletişim fakültelerinden biri haline geldi. Bu yalnızca bir fiziki mekân değildi; bir vizyonun somutlaşmış hâliydi. Bugün geriye dönüp baktığımda şunu görüyorum: O bina beton ve çelikten ibaret değildi. İçinde emek, ideal ve inanç vardı. Zorluklar kurumu zayıflatmadı; aksine karakterini güçlendirdi. Çünkü yoklukta kurulan yapılar, değer üzerine inşa edilir.

Fakültenin fiziki ve teknik altyapısının eğitim kalitesine somut bir katkısı oldu mu? Bugün geriye dönüp baktığınızda sizi en çok gururlandıran unsur nedir?

Kesinlikle fark yarattı. O dönemde Türkiye'de pek çok iletişim fakültesi ağırlıklı olarak teorik eğitim veriyor, uygulama imkânları ise sınırlı kalıyordu. Biz ise daha kuruluş aşamasında farklı bir model benimsedik. Stüdyoları, derslikleri ve teknik donanımı rastlantısal değil; pedagojik bir planlama çerçevesinde kurguladık. Amacımız yalnızca bilgi aktaran bir fakülte olmak değil, öğrenciyi daha eğitim sürecindeyken mesleğin gerçekliğiyle buluşturmak. İletişim eğitimi uygulamazsuz düşünülemez. Kamera karşısına geçen, rejide görev alan, haber yazan, montaj yapan bir öğrenci mezun olduğunda sektöre yabancılaşmaz. Teori ile pratiği eş zamanlı yürütmenin karşılığını mezunlarımızın sahadaki varlığında gördük. TRT'de, ulusal ve yerel televizyonlarda, radyolarda ve farklı medya kuruluşlarında görev alan öğrencilerimizle karşılaşmak, yapılan tercihin doğruluğunu gösterdi. Özellikle RTÜK Başkanlığı döneminde bir toplantı sırasında bir yayıncının yanıma gelip “Hocam, ben sizin öğrencinizim” demesi benim için çok anlamlı bir andı. O an şunu fark ediyorsunuz: Asıl yatırım

bina ya da teknik ekipman değildir; insana yapılan yatırımdır. Bugün geriye dönüp baktığımda gurur duyduğum şey herhangi bir makam ya da fiziki yapı değil. Kurumlar zamanla değişir, görevler sona erer. Kalıcı olan, yetişen insanın taşıdığı değerlerdir. Eğer mezunlarımız sahada etikle, mesleki bilinçle ve özgüvenle varlık gösteriyorsa, gerçek başarı oradadır. Benden sonraki dönemde dekanlık yapan Prof. Dr. Hamza Çakır'da Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin çok sayıda ödül almasını ve fakültenin Türkiye çapındaki yarışmalarda isminin duyulmasını sağladı. Tabi ki bu süreçler fakültemizin temelini iyi kurulması ve ardından gelen idarecilerin, eğitimcilerin iyi eğitim vermesi neticesinde oldu. Buradan katkı veren eğitimci arkadaşlarımıza da ayrıca teşekkür ediyorum.

“Teori olmadan uygulama kördür; etik olmadan ise tehlikelidir.”

Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni diğer iletişim fakültelerinden ayıran temel özellikler nelerdir? Fakültenin eğitim felsefesini belirlerken nasıl bir yaklaşım benimsediniz?

Fakültemizin kurulduğu dönemde Türkiye'de iletişim fakültelerinin sayısı oldukça sınırlıydı; Ankara, İstanbul, Eskişehir ve İzmir gibi merkez şehirlerde yoğunlaşmıştı. Daha sonraki yıllarda televizyon kurma hakkının tanınmasıyla birlikte iletişim fakültelerinin sayısı hızla arttı. Ancak nicelikteki bu artış, her zaman nitelik bakımından aynı düzeyde bir kurumsallaşmayı beraberinde getirmedi. Pek çok fakülte teorik ağırlıklı eğitim veriyor, uygulama imkânları ise sınırlı kalıyordu. Biz fakültenin kuruluş aşamasında bilinçli bir tercih yaptık: Teori ile uygulamayı birlikte ve dengeli yürütmek. Ancak bunun da ötesinde üçüncü bir boyutu merkeze aldık: etik. Eğitim felsefemizi üç kavramla özetledik.

Etik, teori, uygulama sözcüklerinin baş harflerinden oluşan bir sloganımız vardı: ETU. Bu üç kavramı birbirinden ayırmadan düşünmeyi ilke edindik. Çünkü iletişim güçtür. Güç ise denetlenmediğinde ve değerlerle sınırlandırılmadığında zarar üretme potansiyeli taşır. Kamera masum bir araçtır; fakat kötü niyetli elde manipülasyon aygıtına dönüşebilir. Bu nedenle biz fakültede şuna inandık: Teori olmadan uygulama kördür; etik olmadan ise tehlikelidir. Teknik beceri kazandırmak tek başına yeterli değildir; o becerinin hangi amaçla ve hangi sorumluluk bilinciyle kullanılacağını öğretmek esastır. O dönemde etik vurgusu belki bazılarına teorik bir hassasiyet gibi görünebilirdi. Ancak bugün bilgi kirliliği, dezenformasyon ve manipülasyonun ulaştığı boyut, bu yaklaşımın ne kadar yerinde olduğunu açık biçimde gösteriyor. İletişim yalnızca içerik üretme faaliyeti değildir; toplumsal algıyı, kanaati ve yönelimi şekillendirme gücüdür. Bu nedenle öğrencilerime hep şu örneği verirdim: Bir doktorun hatası bir kişiyi etkileyebilir; bir iletişimcinin hatası ise milyonlara ulaşabilir. Bu meslek yüksek görünürlük sağladığı kadar yüksek sorumluluk da yükler. İçinde yaşadığımız çağ yalnızca bir “iletişim çağı” değil; aynı zamanda bir sorumluluk çağıdır. Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi’ni farklı kılan da tam olarak bu yaklaşım oldu: Uygulama altyapısıyla güçlendirilmiş, teorik temeli sağlam ve etik bilinci merkeze alan bütüncül bir eğitim modeli. Eğer bir fakülte öğrencisine hem mesleki yeterlilik hem de değer bilinci kazandırabiliyorsa, gerçek fark orada ortaya çıkar.

Fakültede uygulama birimlerinin kurulması eğitim sürecine nasıl bir katkı sağladı? Bu yatırımların uzun vadeli kazanımları neler oldu?

Uygulama birimlerinin kurulması, fakültenin karakterini belirleyen en önemli adımlardan biri oldu. İletişim eğitimi yalnızca teorik bilgiyle sürdürülemez; üretim pratiğiyle beslenmek zorundadır. Bu bilinçle stüdyoları, radyo ve televizyon altyapısını, kurgu ve teknik donanımı devreye aldık. Böylece öğrencilerimiz daha eğitim sürecindeyken yayıncılığın gerçek temposuyla tanışma imkânı buldu. Bir üniversite bünyesinde aktif yayın yapan bir televizyonun bulunması, o fakültede hayatın sabah başlayıp akşam bitmediği anlamına gelir. Yayıncılık süreklilik ister. Radyo ve televizyon alanında üretim yapıyorsanız gece-gündüz sorumluluk taşırız; içerik üretmezseniz tekrar kaçınılmaz olur, tekrar ise izleyiciyi kaybettirir. Bu disiplin, öğrencilerimize mesleğin gerçek doğasını öğretti: Süreklilik, ekip çalışması ve kriz yönetimi. Öğrencilerimizin katkısı bu süreçte son derece belirleyiciydi. Yayınların hazırlanmasında aktif rol aldılar; kamera arkasında rejide, haber merkezinde çalıştılar. Üniversitemizin farklı fakültelerinden pek çok akademisyen de stüdyolarımızda programlar yaptı. Böylece yalnızca teknik açıdan değil, içerik bakımından da zengin bir yayın ortamı oluştu. Fakülte binası tamamlandıktan sonra iç tefrişin yapılması, stüdyoların donatılması ve teknik altyapının güçlendirilmesi sürecinde dönemin Rektörü Prof. Dr. Zeki Yılmaz başta olmak üzere üniversite yönetiminin güçlü desteği oldu. Bu kurumsal sahiplenme sayesinde fakülte kısa sürede eğitim-öğretime ve düzenli yayına başlayabildi.

Bugün mezunlarımızın ulusal ve yerel televizyonlarda, radyolarda, gazetelerde ve farklı medya kuruluşlarında görev yapıyor olması, o dönemde yapılan yatırımın doğru olduğunu gösteriyor. Asıl kazanım bina ya da cihaz değil; uygulama kültürüyle yetişmiş, mesleğe hazır bireylerdir. Uygulama birimleri fakülteye yalnızca teknik bir altyapı değil, üretim odaklı bir kimlik kazandırdı.

Kuruluş döneminde birlikte çalıştığınız ekip arkadaşlarınızla ilgili hafızanızda özel bir yeri olan anılar var mı? O günleri bugün nasıl hatırlıyorsunuz?

O yıllar benim için yalnızca bir kurumsallaşma süreci değil, aynı zamanda güçlü bir ekip ruhunun inşa edildiği dönemdi. Akademik kadro eksikliğini gidermek ilk önceliğimizdi. Fakültemize önce Hamza Çakır hocayı, ardından Metin Işık hocayı kazandırdık. Güzel Sanatlar Fakültesi’nden gelen öğretim görevlisi arkadaşlarımız da sürece önemli katkılar sundular. Zamanla güçlü ve inançlı bir ekip oluştu. Kamuoyu araştırma biriminin hayata geçirilmesi, bir heyetin gayretleriyle mümkün olmuştur. Bu birimin kurumsal temellerinin atılmasında ve stratejik yapısının oluşturulmasında; pek çok hocamızın hukuki ve akademik katkısı olmuştur. Hocalarımızla kurduğumuz eş güdümlü çalışmada; medya izleme alışkanlıklarının ölçülmesinden, toplumsal eğilimlerin analizine kadar pek çok alanda veri odaklı ve bilimsel bir denetim mekanizmasına kavuşmuş olduk. Televizyonu, radyoyu ve uygulama gazetesini aynı anda yürütmek kolay değildi. Yayıncılık süreklilik ister; üretmezseniz tekrar kaçınılmaz olur. Bu bilinçle gece

gündüz çalıştık. Televizyon kanalının kuruluş sürecine burada ismini tek tek zikredemediğim pek çok akademik ve idari personel büyük emek ve katkı sunmuştur. Asistan arkadaşlarımız ve öğretim üyelerimiz gerçekten gecelerini gündüzlerine kattılar. Çünkü televizyonculuk yalnızca teknik bir iş değil; disiplin ve süreklilik gerektiren bir sorumluluktur. İçerik üretiminde de yenilikçi olmaya çalıştık. Fakülteler kendi alanlarına uygun programlar hazırladı. Yerel sanatçılarla programlar yaptık, müzik grupları oluşturduk, haftalık yayın akışları planladık. Tarım Bakanlığı’nın TRT ile yürüttüğü programların yayımlanması için gerekli girişimlerde bulunduk. Telif hakları konusunda titiz davrandık; müzik yayınları için MÜ-YAP ile görüşerek resmi anlaşmalar yaptık. Çünkü iletişim eğitimi verirken hukuka ve etik ilkelere riayet etmeyi de göstermek zorundaydık. İdari kadronun katkısı da son derece kıymetliydi. Personelimiz büyük özveri gösterdi. Süleyman Çetinsaya Bey bina sürecini üstlendi; üniversite yönetimi tefrişat ve teknik donanım konusunda destek sağladı. Kayserili hayırsever iş insanları ve esnafın katkısı unutulmazdır. Fon kumaşlarından stüdyo düzenlemelerine, mobilyalardan teknik ekipmanlara kadar pek çok ihtiyaç dayanışmayla karşılandı. Bir prompter almamız gerekiyordu ancak maliyeti yüksekti. 37 ekran bir televizyon ve özel bir sehpa kullanarak kendi çözümümüzü ürettik. Kadife kumaşları fon yaptık; sarı, lacivert ve bordo tonlarda üç ayrı stüdyo düzenledik. O günün şartlarında imkânsız gibi görünen pek çok şeyi üretkenlikle aştık. Unutmadığım anılardan biri de fakültenin açılışında yaşandı.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan açılışa katılmıştı. Fakültemizin televizyonunda sunuculuk yapan, o dönem okutmanlık görevini yerine getiren Fikret Yazıcı, kendisiyle oldukça nitelikli bir röportaj gerçekleştirmişti. O an, kurduğumuz yayın altyapısının gerçek bir sınavıydı ve başarıyla tamamlandı. Bugün geriye dönüp baktığımda şunu görüyorum: O bina yalnızca fiziki bir mekân değildi; bir dayanışma ve ideal birlikteliğinin eseri idi. İlk dönem yaşadığımız zorluklar bizi yormadı, aksine birbirimize daha fazla kenetledi. Sonraki dönemlerde göreve gelen dekanlarımız ve yöneticilerimiz fakülteyi daha ileri taşıdılar. Emegi geçen herkesin katkısı bu yapının harcında vardır. O günleri minnetle ve gururla hatırlıyorum.

Akademiden RTÜK'e geçiş

Akademiden RTÜK üyeliğine geçiş sürecini nasıl tanımlarsınız? Bu adım sizin için bir kırılma mıydı, yoksa mesleki çizginizin doğal bir devamı mı?

Dışarıdan bakıldığında akademiden düzenleyici bir kuruma geçiş keskin bir yön değişikliği gibi görülebilir. Ancak benim için bu bir kopuş değil, mesleki çizgimin doğal bir derinleşmesiydi. Yıllarca üniversitede iletişim özgürlüğü, etik ilkeler ve yayıncılık sorumluluğu üzerine dersler verdim, yazdım, tartıştım. RTÜK üyeliği Meclis atamasıyla başladığında, bu kez aynı ilkeleri somut yayın pratikleri üzerinden değerlendirme sorumluluğunu üstlenmiş oldum. Kuramsal düzlemde savunduğunuz bir ilkeyi, gerçek yayın örnekleri üzerinden tartmak çok daha çetin bir deneyimdir. Çünkü artık mesele yalnızca düşünsel tutarlılık

değil; kamusal sonuçtur. Özgürlük iletişimin temelidir; fakat sınırsızlık değildir. Terör propagandası içeren yayınlar, çocukların gelişimini olumsuz etkileyebilecek içerikler, şiddeti sıradanlaştıran programlar ya da ticari kaygıyla etik sınırları zorlayan yapımlar, özgürlüğün ancak sorumlulukla birlikte anlam kazandığını açık biçimde gösterir. RTÜK'te görev yaptığım süreç bana şunu öğretti: Teori soyut bir tartışma alanı değildir; yayın pratiği içinde sürekli sınanan bir çerçevedir. Üniversitede anlattığımız ilkeler sahada ya güven üretir ya da ihlal edildiğinde toplumsal sorunlara yol açar. Dolayısıyla akademi ile düzenleyici kurum birbirine karşıt değil, tamamlayıcıdır. Akademi normu üretir ve temellendirir; düzenleyici yapı ise o normun kamusal alanda nasıl karşılık bulduğunu test eder. Bu nedenle akademiden RTÜK'e geçişi bir kırılma noktası olarak değil, mesleki bir olgunlaşma evresi olarak görüyorum. Düşünce ile uygulamanın, ilke ile kararın buluştuğu bir tecrübe oldu.

Akademide öğretilen ilkelerle RTÜK uygulamaları arasında bir çelişki var mıydı?

Temel ilkeler bakımından akademide öğretilenlerle düzenleyici kurum pratiği arasında esaslı bir farklılık yoktur. Saygı, etik ve toplumsal sorumluluk iletişim alanının değişmeyen zeminidir. Bu ilkelere riayet edildiği sürece yayıncı ile düzenleyici otorite arasında doğal bir çatışma doğmaz. Gerilim, mesleki standartların ticari kaygılara veya reyting baskısına tabi kılındığı noktada başlar. Etik sınırlar ihlal edildiğinde, kamusal yarar zedelenir ve düzenleyici mekanizmanın devreye girmesi kaçınılmaz hale gelir. Bu müdahale

bir sansür pratiği değil; kamusal dengeyi ve toplumsal hassasiyetleri koruma sorumluluğudur. RTÜK'ün varlık nedeni de budur. Toplumla zarar verebilecek, şiddeti, nefret söylemini ya da dezenformasyonu normalleştirebilecek yayınlara karşı hukuki çerçevede önlem almak. Bu yaklaşım, iletişim fakültelerinde vurgulanan etik çerçeveye örtüşür; hatta onun uygulamadaki karşılığıdır.

Akademiden düzenleyici kuruma uzanan bu süreçte bir mesleki süreklilik görüyor musunuz?

Kesinlikle görüyorum; hem de oldukça güçlü bir süreklilik. Akademide yıllarca tartıştığımız etik, hukuk ve yayıncılık ilkeleri soyut metinler değildi. RTÜK'te görev yaptığım dönemde o ilkelerin sahadaki somut karşılıklarını, ihlallerini ve sonuçlarını doğrudan gözlemleme imkânı buldum. Bu süreç benim için teorinin pratiğe temas ettiği bir eşikti. Sınıfta anlattığımız kavramların gerçek yayın akışı içinde nasıl sınıandığını, hangi durumlarda zorlandığını, nerede ihlal edildiğini görmek önemli bir deneyimdi. Akademi ilkeyi üretir ve temellendirir; düzenleyici kurum ise o ilkenin toplumsal alandaki uygulanabilirliğini test eder. Dolayısıyla benim için bu iki alan birbirinden kopuk değil, aksine birbirini tamamlayan iki mesleki düzlem. Teori yön verir, uygulama ise o yönün ne kadar sağlam olduğunu gösterir.

"İletişim araçları manipülasyon zemini değil, kamusal aydınlanma vasıtası olmalıdır."

Bugünün genç iletişimcilerine, mesleğe yeni adım atanlara hangi temel ilkeleri hatırlatmak

istersiniz?

İletişim stratejik bir alandır ve taşıdığı güç sıradan değildir. Bu güç, kişisel görünürlük ya da kariyer basamaklarını hızla tırmanma aracı olmaktan önce bir emanettir. Onu nasıl kullandığımız yalnızca mesleki yolculuğumuzu değil, toplum üzerindeki etkinizi de belirler. Bugün iletişim ortamı hız, rekabet ve görünürlük baskısı altında. Reyting, tıklanma sayısı ve etkileşim oranları çoğu zaman hakikatin önüne geçebiliyor. Oysa iletişimecinin asli görevi dikkat çekmek değil, güven üretmektir. Baskı altında dahi etik pusulayı kaybetmemek bu mesleğin en temel sınavıdır. Şunu unutmamak gerekir: İletişimci yalnızca haber üretmez; algı üretir, hafıza inşa eder ve toplumsal yönelimleri etkiler. Bu nedenle yapılan her hata, bireysel sonuçlar doğurur. Bir doktorun hatası bir kişiyi etkileyebilir; bir iletişimcinin hatası ise geniş kitlelere sirayet edebilir. Bu meslek, bu yönüyle yüksek sorumluluk gerektirir. İletişim araçları manipülasyon zemini değil, kamusal aydınlanma vasıtası olmalıdır. Mesleki onur, ticari kaygıların ya da anlık popülerliğin gerisine düşmemelidir. Kalıcı olmak isteyen bir iletişimci önce insanî sorumluluğunu, sonra mesleki kimliğini taşımayı öğrenmelidir. İletişim alanı önemli bir güçtür, ama kontrolsüz güç güç değildir. Gücü doğru kullandığınızda toplumsal gelişime katkı sunarsınız; yanlış kullandığınızda ise telafisi güç zararlar doğurursunuz. Genç meslektaşlarıma tavsiyem şudur: Hızlı olmak zorunda değilsiniz; doğru olmak zorundasınız. Çünkü iletişimde asıl sermaye güvenilirliktir.

40 Yıllık Dostluğun Hikâyesi

1980'li yılların başından itibaren Ermeni diasporası, 1915 olaylarını 'sözde soykırım' iddialarıyla uluslararası arenada yoğun bir propaganda malzemesi haline getirmiş ve Türkiye aleyhine güçlü bir kamuoyu oluşturmaya başlamıştı. Dönemin Başbakanı Merhum Turgut Özal, bu asılsız iddialara karşı 'saklayacak hiçbir şeyimiz yok' diyerek tarihi bir duruş sergiledi. Osmanlı arşivlerinin kapılarını yerli ve yabancı tüm araştırmacılara açacağını, hakikatin ancak belgeler ışığında tarihçiler tarafından ortaya konulabileceğini tüm dünyaya ilan etti. Bu stratejik kararın bir parçası olarak 1986 yılının ortalarında Başbakanlık Uzman Yardımcılığı sınavı açıldı. Osmanlı Türkçesi, İngilizce ve genel kültür alanlarındaki zorlu yazılı aşamaları ve ardından mülakatları başarıyla geçen 110 kişilik seçkin bir kadro, 1987 yılının başında görevine başladı. Tarihe ve hakikate hizmet etmek üzere seçilen bu 110 kişi arasında bendeniz ve İlhan Bey de yer alıyorduk; ancak o günlerde yollarımız henüz kesişmemişti.

Arşivin açılış süreci hızlı başlamıştı. Bu 110 kişiyi istihdam edecek bir mekân yoktu. Bugünkü İstanbul Valiliği'nin Gülhane Parkı'na açılan kapısına yakın belgelerin istif edildiği depolar hariç iki bina vardı. Birisi Osmanlı'dan kalma Hazine-Evrak binası, diğeri ise son zamanlarda yapılmış, evrakların muhafazası için kullanılan bir bina. Bizler bu yeni binanın zemin ve birinci katına yerleştirildik. Temin edilen masalara 4'er kişi oturtulduk ve iki kişiye bir Osmanlıca el yazması defter verilerek bu defterleri okumaya başladık. Bizim masanın bir tarafında Suat Sevil ile ben bir defteri okuyoruz, karşımda ise İlhan bey, Mehmet Temel bir defteri okuyor. İşte İlhan beyle ilk tanışmamız bu masanın etrafında oldu. Tarih 1987 Şubat ayı. Bu masa etrafında başlayan selamlaşma, süreç içerisinde muhabbetin artmasına vesile oldu. Tarih öğretmeni olarak Besni'de kısa bir süre görev yaptığımı, aslen Konyalı olduğumu, arşiv sınavını kazanarak buraya geldiğini, evli ve çocuklarının olduğunu söyledi. Henüz eşini ve

çocuklarını İstanbul'a getirmediği için beraber defter okudukları Mehmet Temel'le bir otel odası kiralayıp orada kaldıklarını anlattı. Zaman içerisinde binanın yetersizliği ön plana çıkınca Sultanahmet'te İl Özel İdaresine ait geniş bir bina Osmanlı Arşivi'ne tahsis edildi ve personelin birçoğu bu binaya taşındı. Odalar oluşturuldu, odaların kapasitesine göre de elemanlar oluşturulan odalara yerleştirildi. İlhan Beyle biz aynı odaya düştük. Dâhiliye evrakı üzerinde çalışmaya başladık. Belli günler Sultanahmet Camii'nin yanında bulunan depolarda torbalara doldurulmuş evrakları çıkarıyor, temizliyor, taşıdığımız binaya taşıyor, önce kaba tasnif yapıyor, daha sonra bu belgeleri okuyup özet çıkarıyorduk. İlhan Bey bu esnada İstanbul Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalı'nda doktora başlamıştı. Açıkça itiraf etmeliyim ki; Dahiliye Evrakı biriminde birlikte çalışırken, onun ne kadar donanımlı ve vizyoner bir şahsiyet olduğunu ilk etapta tam olarak kavrayamamıştım. Bizlere sürekli eldeki arşivden

bir hazine gibi istifade etmemizi öğütüyor; bu çalışma ortamının gelip geçici olabileceğini hatırlatarak, imkânımız varken mutlaka yüksek lisans ve doktora yapmamız gerektiği yönünde telkinlerde bulunuyordu. O dönem fakülteden yeni mezun olmuş, sözleşmeli personelin sunduğu nispeten dolgun ücretle hayata atılmış gençler olarak, sahip olduğumuz bu konforun ötesinde bir hedef hayal edemiyorduk. Biz "bundan daha iyi imkân mı olur?" diye düşünürken, o aslında bize bugünü değil, yarını inşa etmenin kapılarını aralamaya çalışıyordu. İlhan Bey üç yıl içerisinde haklı çıkmıştı. Hem uzman yardımcılığımız elimizden alınmaya çalışılıyordu, hem de sözleşmeli olduğumuz için maaş ve görev süresinin uzatılmaması gibi tehditlerle karşılaşmaya başlamıştık. İlhan Bey, bu süreçte doktora bitirmiş ve bedelli olarak askere gitmişti. Giderken de arşivle ilişkisini kesmişti. Bedelli askerlik sonrası bir daha arşive dönmedi.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarih Bölümü'ne Yardımcı Doçent Dr. olarak başlamış, tabii bizim haberimiz yok. Biz ise arşivde bir yandan Başbakanlık uzman yardımcılığı hakkımızı korumak için mahkemelerde mücadele ediyoruz, bir yandan da yönetimin tehditleri altında çalışmaya devam ediyoruz. Aynı odada görev yaptığımız yıllarda İlhan hocamla dostluğumuz iyice gelişmişti. Gerek onun ve gerekse daha sonra Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcılığı da yapan Halilullah Özcan ağabeyimizin teşvikleriyle ben de yüksek lisans yapmaya başladım. İlhan Bey'in dediği gibi, arşiv bir hazine, bir üniversite, buradan istifade ederek amacımızın akademisyenlik olması gerekirdi. Arşivde bu meşaleyi yakan İlhan Bey, birçok arkadaşımızın beynine bunu zerk eden ilk insan oldu ve şu an 110 arkadaşımızın en az yarısı ülkemizin birçok üniversitesinde öğretim üyesi oldu. Ben İletişim alanında yüksek lisans bitirmiş, aynı alanda doktora yapıyordum. Bir gün Van'dan İlhan Bey aradı. Hamza, arşiv macerasını sonlandırmanın vakti geldi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne uzman olarak gelmek istersen böyle bir kadro var, başvurabilirsin dedi. Ben de

arşivdeki arkadaşlarımla istişare ettim ve arşivden ayrılmanın daha doğru olacağı kanaatine vararak Van'a gittim. İlhan Bey bu arada Kırıkkale Üniversitesi'ne geçmişti. Bir yıl sonra Kırıkkale'de tekrar bir araya geldik. 7 yıl Kırıkkale Üniversite'sinde beraber çalıştık. 2002 yılında İlhan Hocam, Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne kurucu dekan olarak atandı. Öğretim üyesi kadrosunu tamamlayarak bir an önce öğrenci almak istediğini söyledi. Altı ay sonra ben de geldim, ama İlhan hocamın hızına yetişmek imkânsızdı. İletişim Fakültesi'nin bir binası yoktu. İktisat Fakültesi'nin zemin katında bir koridor verilmişti. Gece gündüz ne yapabileceğimizi konuşuyoruz. Hayallerini gerçekleştirmenin peşinde koşan bir kurucu dekan. Olmaz diye bir şey onun lügatinde yok. Rahat gibi görünen ama kafasına koyduğunu yapan bir insan. Meseleleri çatışmayla değil, güçlü ikna kabiliyetiyle çözmeyi ilke edinmiş bir karakterdi. Onun yönetim anlayışında 'hayır' cevabına pek yer yoktu; bina sorunlarından öğretim üyesi kadrolarının tamamlanmasına, araştırma görevlisi istihdamından Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü'nün fakülte

bünyesine katılmasına kadar her konuyu büyük bir kararlılıkla takip ederdi. Sadece akademik değil, idari ve sosyal alanlarda da dur durak bilmezdi: Televizyon kanalının işletilmesi, kamuoyu algısı için anket çalışmaları, fakülteye kaynak yaratmak adına hayırsever ziyaretleri ve yerel medya ile kurulan stratejik bağlar hep onun dinamizminin bir parçasıydı. Öyle bir çalışma temposu vardı ki çevresindekilere nefes alacak vakit bırakmazdı. Hakkını teslim etmek gerekir; dönemin Rektörü Prof. Dr. Zeki Yılmaz da bu vizyoner hamlelere desteğini hiçbir zaman esirgemedi. Kısa süre içerisinde Prof. Dr. Metin Işık hocamızın Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesinden transferiyle öğretim üyemizi üçe çıkararak Gazetecilik Bölümüne öğrenci aldık. Güzel Sanatlara bağlı Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü'nü bünyemize katınca o bölümde bulunan öğretim elemanları da bize transfer edildi. Ayrıca başka öğretim elemanları da aldık. Hepsini özveriyle çalışmaya başladı. Bina sorunu çözüldü. Kayseri'nin önde gelen hayırseveri ve iş adamı Sayın Süleyman Çetinsaya şu anki fakülte binamızı yaptırdı. Artık mekân sorunu da kalmamıştı. İlhan Bey'in bu süreçte verdiği mücadeleyi, emeği

unutulamaz. Üç yılın sonunda İlhan Hocamız, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Üyeliği görevine atandı; ancak bu yeni sorumluluk, gönül bağı kurduğu fakültemizden kopmasına asla sebep olmadı. Televizyonumuzun gelişiminden diğer idari meselelere kadar her aşamada bir rehber gibi yanımızda yer aldı, tecrübesiyle yolunuzu aydınlattı. Yoğun mesaisine rağmen lisansüstü programlarımızda dersler vererek öğrencilerimize ışık tutmayı sürdürdü ve fakültemizi sık sık ziyaret ederek bizleri onurlandırdı. Kariyerindeki tüm bu yükselişe rağmen o hayranlık uyandıran tevazusundan asla ödün vermedi. Daha sonra Konya Milletvekili olarak ülkemize hizmet eden hocamız, parlamento görevinin ardından yeniden RTÜK'e dönerek bu kurumda başkanlık makamına kadar yükseldi. Görev süresi boyunca ve sonrasında ne üniversitesini ne de fakültesini unuttu; her daim bir akademisyen nezaketi ve vefasıyla yanımızda durdu. Kıymetli hocamıza, akademik ve sosyal hayata kattığı tüm değerler için minnettarız; kendisine bundan sonraki yaşamında sağlık, huzur ve başarı dolu nice yıllar diliyorum.

İletişim Fakültesi Adına İmtiyaz Sahibi: İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Akdağ | **Genel Yayın Yönetmeni:** Doç. Dr. Mehmet Sena Köseadağ | **Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Doç. Dr. Deniz Elif Yavalar | **Yayın Danışmanı:** Doç. Dr. Meltem Şahin Hassan
Görsel Yönetmen/Tasarım: Arş. Gör. Mustafa Çeçindir | **İstihbarat Şefi:** Mehmet Efe Göztak | **Editör:** Zeynep Eda Arslan
Sayfa Tasarımı: Arş. Gör. Mustafa Çeçindir | **Redaksiyon:** Cansu Kılıç - Yusuf İsmail Şen - Bavan İlhan - Hatice Fındık - Sümeyye Gül Hanlı
Sosyal Medya: Aleya Özdemir - Erkan Tokuçin - Merve Nazlı Levent - Mehmet Timur Akgül
Haber Merkezi: Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Haber Ajansı
Adres: Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Talas/Kayseri | **Telefon:** 0352 4375261 | **Faks:** 0352 4375261

Siyasette Zarafet, Mücadelede Kararlılık

Sizinle davamız, değerlerimiz, Konya ve ülkemize hizmet etmek için 24. Dönem Konya milletvekilleri olarak siyaset kulvarında AK Parti çatısı altında birlikte çalışma fırsatımız oldu. Siyaset öncesinde akademik çalışma ve başarılarınızı, kamu alanında gayret ve çalışmalarınızı duyar ve izlerdik. Milletvekilliği döneminizde gece gündüz demeden, koşturduğunuza, özverili, fedakar, gayretle uğraş verdiğinizde, pek ilimizde, ilçelerimizde saha çalışmalarında gönüllere girdiğinize sorunlara çözüm bulduğunuza şahit olduk. Bu çalışmalarınızı sürdürürken sizden örnek aldığım nokta, olaylara her zaman pozitif tavrıyla bakabilmenizdi. Kıymetli hocam, vekilim her zaman

sakin bir ses tonu ile iyimser olarak olumlu tavrı ile fikirlerinizi beyan eder, kimseyi incitmeden kırmadan kucaklayan bir bakış açısı ortaya koyardınız. Sizinle ilgili hiç unutmduğum bir anım Meslek Liseleri üzerindeki katsayı problemini ortadan kaldıran ve atılan yasal düzenlemesi ile ilgili olmuştur. İmam Hatip Liseleri'nin önünü açan ve katsayı sıkıntısını ortadan kaldıran yasa ve atılan düzenlemeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinden çok meşakkatli ve yorucu bir çalışma sonrasında geçebilmişti. Ana muhalefet partisi ve aynı zihniyetli parti grupları bu yasaların çıkmaması için meclis çalışmalarını tıkıyor ve sık sık meclis çalışmalarına ara veriliyordu. Nihayet

günün sonunda zorlu ve yoğun çalışma temposundan sonra yasa meclisten geçti. AK Parti grubunda olan tüm vekillerimiz, hepimiz çok onurluyuz, mutluyuz. Onca yıl elimizden alınan haklarımız çocuklarımıza yapılan o kadar haksızlık ortadan kalkıyordu. Genel Kurulda mutluluk ve huzurla birlikte günün getirdiği o yorgunluğun içinde kulağıma mehter marşı geldi ve çok şaşırdım bir an. Arkama dönüp baktığımda İlhan Yerlikaya hocam elindeki telefonda mehter marşını açmış ve kürsünün önünde mikrofonunu yukarıya doğru kaldırmış vaziyette onurla, gururla başarmanın verdiği heyecan ve mutlulukla mehter marşını dinliyor ve bize de dinletiyor. 28 Şubat sürecinde yaşadığımız sıkıntı

ve zulümlerden sonra yasal düzenleme ile bu kısıtlamaların ortadan kalkması ve bunun üzerine İlhan hocamın bize o anda mehter marşı dinletmesi ile birlikte tabi hepimizde duygusal atmosferin daha da yoğunlaşmasına sebep oldu. Kıymetli hocamın hem akademide hem de siyaset ve kamu alanındaki tüm çalışma ve başarıları kadar nazik kişiliği, tecrübesi, fikri derinliği bizim için her zaman kıymetli anıdır. İnşallah bundan sonra da bu birikim ve bilgilerinizi aktaracağımız nice sağlıklı günler ve görevler almanız dileğiyle...

Emekli Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı
Halillullah Özcan

Arşivden Meclis'e Uzanan Bir Dostluk

Çok kıymetli dostum, kardeşim Prof. Dr. İlhan Yerlikaya ile 1987 yılının başında İstanbul'da Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Uzman Yardımcısı olarak göreve başladığımız zaman tanışmıştık. Daha sonra Ataköy'deki lojmanda da komşuluk yaptık. 1987 yılı eğitim döneminde oğlum Bilal ile İlhan hocanın oğlu Zekeriya ilkokula beraber başlamışlardı. Lojmandaki arkadaşlarla aramızda çok samimi bir ortam oluşmuştu. İlhan hocanın bir otomobili vardı. Bazen onun arabası ile Sultanahmet'teki işyerine giderken yolumuzun üzerindeki Kumkapı balık haline uğrar, denizden yeni gelmiş balıklardan kasa ile alıp, akşam lojmanda arkadaşlarla paylaşırdık. O zaman arkadaşların çoğunda araba yoktu. Hatta hatırlıyorum, kızım

için aldığım bebek arabasını onunla getirmiştik. Arabaya ihtiyacımız olduğunda sağ olsun yardımcı olurdu. İlhan Hoca arşivden ayrıldıktan sonra da irtibatımız devam etti. RTÜK üyesi olduğunda ben de Ankara'da Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı idim. Sık sık görüşür, birbirimizi ziyaret ederdik. Ben emekli olduktan sonra bir gün, İstanbul'a bir toplantıya gideceğini, beraber gidip yol arkadaşlığı yapmamı istedi. Seve seve kabul ettim. İki üç gün kalıp dönecektik. Ben de Osmanlı Arşivi'ndeki arkadaşlarımı ziyaret edecektim. Akşam saatlerinde İstanbul'a vardık. Ertesi gün RTÜK üyelerinden birisinin vefat ettiği haberini aldık. Apar topar Ankara'ya geri dönmek zorunda kalmıştık.

Böylece İstanbul Seyahatimiz çok kısa sürmüştü. Bir kış günü, çok sevdiğimiz, ortak bir dostumuz, ağabeyimiz olan Kırıkkale Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet Gürkan vefat etmişti. İlhan hoca, Prof. Dr. Hamza Çakır, ben ve 2 arkadaşımız daha Mehmet hocanın cenazesine katılmak için Ankara'dan Kütahya'ya doğru yola çıktık. Akşam Eskişehir'de konaklayıp, ertesi gün öğle namazında Kütahya'da olmayı planlamıştık. Eskişehir'de üniversitenin misafirhanesinde kaldık. Sabah kalktığımızda gece de yağan kardan her taraf bembeyazdı. Kahvaltıdan sonra yola koyulduk. Eskişehir'den biraz çıktıktan sonra, yoğun tipi ve yollardaki kardan, fazla gidemeden

geri dönmek zorunda kaldık. Cenazeye iştirak edemediğimiz için çok üzülmüştük. İlhan hoca o zaman milletvekili idi. Hep beraber Meclis'e gelmiştik. İlhan hoca ile olan hatıralarımızdan birkaçını zikretmeye çalıştım. Telefonla irtibatımız devam etmekle beraber, en son yüz yüze, gelininin vefatında oğlumla beraber başsağlığı için gittiğimiz Konya'da görüşmüştük. Değişik görevlerde bulunmasına rağmen değişmeyen ve hala eskisi gibi samimi olmaya devam eden değerli kardeşim İlhan Yerlikaya'ya, bundan sonraki hayatında sevdikleri ile beraber sağlıklı, huzurlu, hayırlı günler dilerim.

T.C. ERCIYES ÜNİVERSİTESİ SÜLEYMAN ÇETİNSAYA İLETİŞİM FAKÜLTESİ

Makamı Taşımayan, Makama Değer Katan Bir İsim

İlhan Yerlikaya başkanım ile ilk 2015 yılında ilk defa tanıştık. Şoförü olarak hizmete başladım. 2021 yılına kadar 6 yıl aralıksız hizmet ettim. Bu zaman süresince iş disiplini ve çalışma sürecinde bir başkan veya milletvekili kimliğini hep ikinci planda tuttuğunu gördüm.

Ailesiyle tanıştım, beni ve ailemi kendi ailesi gibi gördü. Şoförü olarak çok güzel şeylere şahit oldum. Bir gün toplantıdan dönerken ikinci namazı saati geldi külliye cami yeni açılmıştı, Namaz için durduk. Kapıdaki güvenlik başkan beye içeriden geçerken "Beyefendi ceplerinizdeki telefon dahil boşaltın." dediler. Tabi polis arkadaşlar görevini yapıyordu. İlhan bey hiç kimliğini makamını söylemedi, söyleneni yaptı. O arada diğer görevli polis arkadaşlar bana "Bu beyefendi kim?" diye sordu. Bende "24. dönem Konya vekili şu an RTÜK başkanı." dedim. Polis arkadaşlar inanmadı. Bende "Başkan bey böyle bir insan,

hiçbir zaman makamını söylemez mütevazı biri." dedim. Polis arkadaşlar "Helal olsun bizim böyle insanlara ihtiyacımız var." dediler.

Birlikte çalışmaya başladığımızın üçüncü yılıydı. İlhan Başkanımıza bir koruma tahsis edilmişti. Bir gün Başkanım koruma arkadaşımıza, 'Hasan sigara içiyor mu?' diye sormuş. O da 'Evet efendim, içiyor' deyince Başkanım büyük bir şaşkınlıkla, 'Üç yıldır gece gündüz beraber çalışıyoruz, bir gün bile görmedim!' demiş. Benim ona olan saygımdan ötürü gösterdiğim hassasiyeti onun bu şekilde fark etmesi, kalbimde çok ayrı bir yer etmiştir. İstanbul veya İzmir gibi uzak şehirlerdeki toplantılara giderken de o kadar ince ve anlayışlıydı ki... Yol üstünde 'Hasan, uygun bir dinlenme tesisine gir de beraber birer yorgunluk çayı içelim' derdi. Makamın ağırlığına rağmen yanındakini her zaman bir yol arkadaşı olarak gördü. Yine unutamadığım

bir diğer anımız ise TBMM'de düzenlenen bir iftar yemeğinde yaşandı. Başkanım orada dostlarını ve milletvekillerini görüyordu. Aralarında Beşiktaş'ın ve milli takımımızın efsane futbolcularından AK Parti Milletvekili Alpay Özalan da vardı. Alpay Bey ile bir hatıra fotoğrafı çekinmek istedim, o da nezaketle kabul etti. Tam o esnada Başkanım, Alpay Bey'e tebessüm ederek, 'Hasan'ı tanıyor musunuz?' diye sordu. Alpay Bey şaşırınca da muzip bir sitemle, 'Hasan benim yıllardır şoförüm ama daha benimle bir tek kare fotoğraf çekinmedi, gidip sizinle çekiniyor!' diyerek tatlı bir espri yaptı. Başkanım bu diyalogu bana sonradan gülerek anlattığında ben de mahcubiyetle, 'Başkanım, sizinle de çekiniriz elbet' dedim. O içten ve samimi gülümsemesi hâlâ gözlerimin önündedir.

İlhan Başkanım ve ailesi, benim için sadece bir çalışma ortamı değil, örnek alınacak bir hayat okulu oldu. Kendi

ailem için de hep onunki gibi bir huzur ve edep iklimi hayal ettim. Yetiştirdiği evlatlardaki o eşsiz terbiye, büyüklere gösterilen hürmet ve kardeşler arasındaki o sarsılmaz sevgi bağı, günümüzde eşine az rastlanır cinsten. En küçüğünden en büyüğüne kadar her birinin sergilediği o asil duruş ve manevi değerlerine olan bağlılıkları, babalarının bir aynası gibiydi. Birlikte geçirdiğimiz altı yıl boyunca bana sadece bir 'başkan' değil, maddi ve manevi her konuda bir 'ağabey' oldu. Tanışıklığımız dokuz yılı geride bıraktı ama aramızdaki bağ hiç kopmadı; hâlâ birbirimizi arar, hal hatır sorarız. Kendi evlatlarını nasıl sakınırsa, benim çocuklarımı ve yeğenlerimi de öyle sorar, bağına basar. Rabbim ondan ve ailesinden razı olsun; iyi ki yollarımız kesişmiş, iyi ki böyle vakur ve kıymetli bir insanla omuz omuza çalışmışım. Her şey için sonsuz teşekkürler.

Emekli Öğretmen Mehmet Çakmak

Fakülteli İlhan

1980 öncesi liselerde bilinen siyasi gruplaşmaların, itişip kakışmaların, hatta kavgaların olduğu bir dönemden sonra 1981'de Konya Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde üniversite öğrenimine umutla ve heyecanla başladık. Ne kadar da sakindi önceki yıllara göre... Siyasi duvarlar görmedik, düşmanlıklar yaşamadık. Kimseyi hain ya da satılmış ilan etmedik. İyi ki de böyleydi.

Üniversiteyi, özellikle bölümümüzü — ki ben bile isteye Tarih bölümünü tercih etmişim — sevdik. Darbe dönemi ruhunun bazen fakültede dolaştığı olurdu. Dış kapıdaki güvenlik görevlisine kılık kıyafet ve kravat uyarısı yaptırmak gibi uygulamalardan sonradan vazgeçtiler. Aslında buna gerek de yoktu, çünkü normalin dışında dikkat çeken bir kıyafetle gelen de yoktu.

İlhan'la sınıfta tanıştık. Ben onun amcaoğlu ile aynı lisede okumuştum; soyadı Yerlikaya'dan bağlantıyı kurmak kolay oldu. Mızacımız ve meşrebimiz de benziyordu ki çabuk samimi olduk. İkimizin de ailesi Konya merkezde oturuyordu. Böylece her zaman görüşme imkânımız vardı. Bir de Konya Çumra'dan Mustafa Çıki vardı, çoğu zaman beraberdik.

Selçuk Üniversitesi yeni üniversitelerden biriydi ama oldukça yetkin ve değerli hocalarımız vardı. Rektörümüz rahmetli Erol Güngör'dü; Türkiye'nin sayılı sosyologlarından. Osmanlı Türkçesi ve Farsça derslerine rahmetli Mikail Bayram gelirdi; çok güzel de yazısı vardı. İlhan Hoca'nın en iyi olduğu derslerden biri de bunlardı. İmam Hatip Lisesi'nden gelmişti. Biz liseden gelenler, harflerin yazılışını, bitişme biçimlerini, sesleri ve okunuşlarını, harfleri öğreneceğiz diye uğraşırken o zaten okuyordu; yazması da oldukça hızlıydı. Bu konuda kendisinden faydalanıyorduk. Başlıktaki "Fakülteli" dikkat çekici

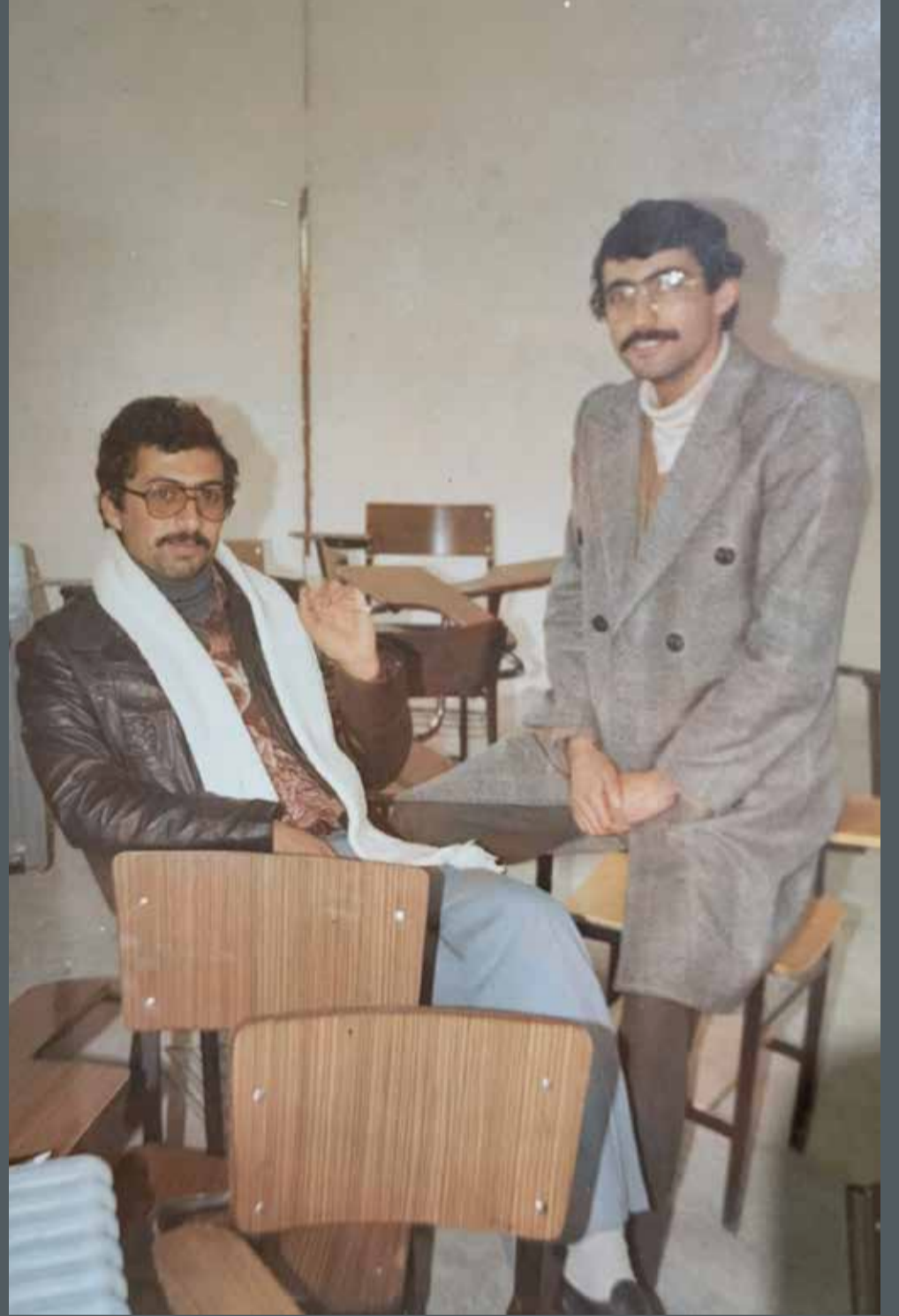
kelime olmuştur, muhtemelen. O yıllarda Konya şehir içi yolcu taşımacılığı, Konyalıların "üç tekerli" veya "Arçelik" dedikleri triportörlerle yapılırdı. Sonra bunların yerini minibüsler aldı, üç tekerlekli araçlar şehir içi yük taşımacılığına yöneldi. İlhan Hoca'nın da bunlardan bir tane vardı ve iki kapısında "Fakülteli" yazıyordu — resmi de arkamızda. Şöyle ki İlhan hem okuyor hem çalışıyordu; çünkü sınıfımızdaki evli tek arkadaşımız oydu. Siyah kıvrık saçlıydı, iki oğlu vardı; kendisiyle onları da büyüttü. Ne iyi fakülteli! O araçta az ders çalışmadık. Bir süre sonra üç tekerlekli Arçelik'i satıp ticari Murat 124 almıştı. Hem taksitle çalışıp hem okuyordu. Ders çıkışı taksitle beraber gitmek de hoşumuza gitmiyor değildi. "Notlakçı"

Bu tabiri yeni öğrendim ama tam uydu. İlhan çok hızlı ders notu tutardı ama yazısı güzel değildi. Ben not tutmayı sevmezdim, sınav zamanlarında onun notlarından çalışırdım. Sınavlarda benden yüksek not alırdı; doğal olarak bir yazarken, bir de beraber çalışırken öğrenip pekiştiriyordu.

Bu ders notlarından epey nemalanmıştık. Galiba bir sınav öncesiydi; okuldan taksitle İlhan'nın evine gittik. Yanımızda sınıf arkadaşımız Mustafa Çıki da vardı. Akşam gitmek için çıktığımızda ortalık göz gözü görmüyordu. Seksenli yıllarda kışın Konya'da bazen öyle sis olurdu ki, bir metre önünüzü zor görürdünüz. Otobüs yok, dolmuş yok; el mahkûm döndük, İlhan'da kaldık. Sabah üçümüz taksitle okula gittik. Bu arada bize de iyi baktı ha!

Rahmetli babasını anmazsam olmaz, mekânı cennet olsun. Bizi sever, teşvik ederdi. Biz de kendisini çok sever, sayardık.

Kardeşim İlhan Yerlikaya'ya Rabbimden sağlıklı ömür ve hayırlar niyaz ederim.

28. Dönem Konya Milletvekili
Mustafa Hakan Özer

Mütevazılığın ve Vefanın Adı

Prof. Dr. İlhan Yerlikaya ile ilk tanışmam 2011 Genel Seçimlerinde, ben AK Parti Selçuklu İlçe Teşkilatında iken hocamızın milletvekilliği aday adaylığı sürecinde oldu. Onun hem milletvekilliği, hem de RTÜK üyeliği ve başkanlığı döneminde vatanına ve milletine hizmet etme noktasındaki samimi gayretine yakinen şahit olanlardanım. Hocamız, yalnızca akademik olarak değil, devlet yönetiminde de derin izler bırakmış, ülkesine hizmeti hayatının temel şiarı edinmiş bir şahsiyettir. 24. Dönem AK Parti Konya Milletvekilliği sırasında, şehrimizin ve ülkemizin meselelerine samimiyetle eğilmiş, tecrübesi ve birikimiyle önemli katkılar sağlamıştır. Kurucu dekanlığını üstlendiği fakültede attığı sağlam temeller, eminim bugün de hâlâ öğrencilerimize yol göstermektedir. İlhan Hocamız; akademik derinliğiyle ilmi birikimini,

yöneticilik maharetiyle sarsılmaz vizyonunu ve her şeyden öte, insani duruşuyla eşsiz tevazusunu çevresindeki herkese hissettirmiş müstesna bir şahsiyettir. O, bizler için sadece bir hoca veya bir devlet adamı değil; darda kaldığımızda kapısını çaldığımız bir ağabey, yolumuzu aydınlatan bir kutup yıldızı ve samimiyetiyle gönüllere taht kurmuş bir yol gösterici olmuştur. Bugün Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi bünyesinde adına ithaf edilen dijital birim ve onun için hazırlanan bu özel sayı, onun bizlere emanet ettiği zengin mirasın ve sönmeyecek ilim meşalesinin kalıcı birer sembolü olarak tarihe not düşülecektir. Rabbim, ömrünü ilme ve hizmete adanmış kıymetli hocamıza sağlık ve esenlikler ihsan eylesin; birikimlerinden istifade edeceğimiz daha nice yılları bizlere nasip etsin.

Prof. Dr. Şerafettin Erel

Hoca Yaklaşımıyla Bir Başkanlık Portresi

Fakültenize ait yayın organınızın özel sayısını çok değerli hocamız sayın Prof.Dr. İlhan Yerlikaya'ya ayırmanızdan dolayı çok memnun oldum. İlhan Hocamızla yollarımız, gençlik yıllarımızın o saf ve samimi ikliminde, Konya İmam Hatip Lisesi sıralarında kesişti. Aynı okuldan beraber mezun olduğumuz günden bu

yana, kendisini her zaman kadim ve sadık bir dost olarak tanıdım. Geçen uzun yıllar, bu dostluğun ne kadar sağlam temeller üzerine kurulduğunu bize defalarca ispat etti. Hocamız; akademik hayattaki Dekanlık görevinden Milletvekilliğine, RTÜK Başkanlığı'ndan kurucu liderliklere kadar üstlendiği her vazifede,

devletine ve milletine aşkla hizmet etmiş ender şahsiyetlerden biridir. Makamların gelip geçiciliğine inat, o her daim hafızamızda ve gönlümüzde asil bir insan duruşuyla yer edinmiştir. Unvanların ötesinde, karakteriyle ve vakarıyla bizlere her zaman örnek olmuştur. Bu anlamlı vesileyle;

kadim dostum İlhan Hocamıza, sevdikleriyle birlikte sağlık, afiyet ve huzur içerisinde, hayırlı ve uzun bir ömür diliyorum. Böylesine değerli bir vefa projesine imza attığınız için size ve emeği geçen tüm ekibinize en kalbi teşekkürlerimi sunarım.

Devlet Adamlığı ve Hocalık Kimliğinin Buluştuğu Bir Portre

Fakültenizin güzide yayın organı Gazete ERÜ'nün bir sayısını, hem akademik dünyada hem de bürokraside derin izler bırakan, birlikte çalışma onuruna eriştiğim Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'ya özel sayı olarak ithaf etmeniz, şahsımı ziyadesiyle memnun etmiştir. Sayın Dekanımız Prof. Dr. Mustafa Akdağ'ın bu muazzam ahde vefa örneği her türlü takdirin üzerindedir. İlhan Hocamız hakkında duygu ve düşüncelerimi paylaşma fırsatı verdiğiniz için size ve emeği geçen tüm mesai arkadaşlarınıza kalbi şükranlarımı sunarım. İlhan Hocamız; cana yakınlığı, en alt kademededen en üst düzeye kadar tüm personele sergilediği samimi ve babacan tavrıyla RTÜK koridorlarında silinmez izler bırakmış müstesna bir şahsiyettir. Kendisinin Üye ve Başkan Vekili olarak görev yaptığı 2005-2011 yılları ile Milletvekilliği sonrası Başkanlık makamına seçildiği 2015-2019 yıllarını kapsayan her iki dönemde de Daire Başkanı olarak en yakın çalışma imkânına sahip olan şanslı kişilerden biriyim. Kurumsal teamül gereği başkanlara genellikle "Başkanım" diye hitap edilse de bizler ona "Hocam" demeyi bir başka severdik. İlhan Bey, her iki hitabın da hakkını verir; ancak hocalık kimliğini

daima önceler, bizlere sadece bir yönetici gibi değil, tecrübeleriyle ufkumuzu açan bir mürşit gibi yaklaşırdı. Hocamızın gönül zenginliğine, oğlu Tarık'ın Konya'daki düğün töreninde bizzat şahitlik ettik. Bir grup daire başkanı arkadaşımın katıldığı o günde, bizi evinde ağırlayışı ve sergilediği muazzam misafirperverlik hala hatırımdadır. Sayın İçişleri Bakanımız Ali Yerlikaya'nın da teşrif ettiği o düğün yemeğinden önce, evindeki sohbetinde verdiği bir öğüt benim için adeta bir hayat pusulası oldu. Beş evladının mürüvvetini görmüş bir baba tecrübesiyle bizlere; "Düğün süreçleri akrabalık hukukunun en hassas olduğu zamanlardır. Bu tatlı telaşın kalıcı kırgınlıklara ve gönül yaralarına dönüşmesine asla izin vermeyin. Meseleleri kavga ederek değil, sevgi ve ikna ile çözün." demişti. Bu hikmetli söz, kendi oğlumun düğün sürecinde en büyük rehberim oldu ve şükürler olsun ki hiçbir hısımlımızla en ufak bir gönül kırgınlığı yaşamadan o süreci tamamlamamızı sağladı. Kendisi de kadirşinaslığını göstererek Konya'dan Ankara'ya gelip bizim düğünümüzü şereflendirmiş, vefasını bir kez daha mühürlemiştir. Hocamızla sadece güzel günlerde değil, çözüm bekleyen çetin

dosyalarda da omuz omuza çalıştık. 2015 yılında Türksat uyduları üzerinden iletilen izinsiz yayınların durdurulması ve sektörün regülasyonu sürecinde İlhan Bey'in sergilediği yapıcı tavır, krizlerin aşılmasında belirleyiciydi. Maddi kaygıları regülasyonun önüne koyan yaklaşımlara karşı, sektörün geleceğini ve hukuki zemini savunan dik duruşu, devlet adamı kimliğinin en somut yansımasıydı. Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığım döneminde RTÜK web sitesinin yenilenmesi sürecindeki yerli ve milli ısrarı da hala gülümseyerek hatırladığım bir anıdır. Dairedeki mühendis kadromuza olan güveniyle bu işi dışarıya yaptırmak yerine bizim mutfağımızda pişmesini istiyor, bizleri tatlı bir sertlikle bu yönde sıkıştırıyordu. Profesyonel bir sonuç için dış yapım gerçekleşmiş olsa da onun personelinin potansiyeline olan bu inancı, bizler için her zaman itici bir güç olmuştur. RTÜK'ün yayın izleme ve değerlendirme altyapısının can damarı olan Sayısal Kayıt Arşiv ve Analiz Sistemi (SKAAS) projesinin 3. fazını, İlhan Bey'in başkanlığı döneminde ve onun bizlere duyduğu tam güven sayesinde gerçekleştirdik. TÜBİTAK BİLGEM iş birliğiyle yürütülen bu devasa projenin, o zamanki kısıtlı bütçeye rağmen

sorunsuz şekilde tamamlanması, İlhan Hoca'nın finansal engelleri aşmadaki pratik zekası ve yönetim mahareti sayesinde mümkün olmuştur.

2015 yılında Afyonkarahisar'da gerçekleştirdiğimiz üç günlük strateji toplantısı ise, onun liderlik tarzının bir özeti gibiydi. Daha etkin bir RTÜK için en hararetli tartışmaların yapıldığı anlarda bile o babacan tavrımı hiç bozmamış, bizleri hep yapıcı bir çizgide buluşturmayı başarmıştır.

Hayatın her alanında bizlere nezaketiyle, adaletiyle ve engin tecrübesiyle rehberlik eden Prof. Dr. İlhan Yerlikaya Hocamıza, bu müstesna hayat yolculuğu için en içten şükranlarımı sunuyorum. Adına hazırlanan bu özel sayının, onun aziz hatırasını ve vizyonunu gelecek nesillere taşıyacak bir başvuru kaynağı olmasını temenni ederim.

Öğr. Gör. Şakir Sarıcaoğlu

Değerleriyle İz Bırakan Bir Başkan

Kırıkkale'yle ilk tanışmam 1995 yılının sıcak bir yaz gününe rastlar. Amcaoğlumun misafiri olarak gittiğim o hafta sonu, şehir merkezine yakın baraj kıyısında, sazlıkların ve cılız gölgeliklerin arasında kurulan bir sofrada tanıdım İlhan Hoca'yı. O gün o sofrada bulunanların ortak paydası, Osmanlı Arşivi'nde omuz omuza çalışmış olmalarıydı.

İlhan Hoca da arşivdeki mesaisinin ardından Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne, oradan da Kırıkkale Üniversitesi'ne intisap etmişti. İlhan Hoca'nın kariyeri, kamu hizmetine adanmış çok yönlü bir başarı hikayesidir. Kırıkkale'deki öğretim üyeliği ve bölüm başkanlığının ardından, Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin kurucu dekanlığını üstlenerek akademik liderliğini tescilledi. RTÜK Üyeliği, Konya Milletvekilliği ve nihayetinde RTÜK Başkanlığı gibi kritik görevlerin ardından, 2025 yılı başında kamu hizmetini başladığı yer olan Erciyes Üniversitesi'nde tamamladı. 2015

yılında RTÜK Başkanı seçilmesiyle birlikte, mesaimiz çok daha yakın bir çalışma arkadaşlığına evrildi. Bizim için "İlhan Hoca" olan hitap şekli, makamın gereği "İlhan Başkan" a dönüşse de o; personele yaklaşımında bürokratik bir mesafe yerine, yılların birikimiyle yoğrulmuş o babacan hoca tavrını daima korudu. Yerlikaya ailesinin en dikkat çekici vasfı ise, modern zamanlarda unutulmaya yüz tutmuş o kadim saygı iklimidir. Bayramlarda, düğünlerde ya da kederli günlerde küçüklerin büyüklere gösterdiği o zarif hürmet, geleneksel saygı anlayışımızın bir ailede nasıl diri tutulduğunun en somut nişanesidir.

Zor dönemlerin kararlı lideri İlhan Başkan, RTÜK tarihinin belki de en zorlu ve fırtınalı döneminde dümene geçti. Bir yandan rutin yayın denetimleri sürerken, diğer yandan 15 Temmuz hain darbe girişimiyle karşı karşıya kalındı. Bu süreçte kamuoyundan gelen yoğun şikâyetleri ve beklentileri, hukuk çerçevesinde ve milli menfaatleri gözeterek titizlikle yönetti. Onun

yönetim anlayışı, sadece ceza kesmek üzerine değil, diyalog ve ıslah üzerine kuruluydu. Yayıncılarla çoğunlukla yüz yüze görüşmeler yaparak, kamu yararı ve toplumsal hassasiyetler konusunda onları doğrudan bilgilendirdi. Çocukların gelişimini olumsuz etkileyen, gençliğimizi köklerinden koparan yayınlara karşı koruyucu tedbirlerin alınması için paydaşlarla ortak akıl yürüttü. Toplumun temel değerlerini koruma vizyonunun en somut başarısı, kitleleri olumsuz etkileyen gündüz kuşağı evlilik programlarının sonlandırılmasıdır. Bu konuda TBMM ve ilgili bakanlıklar nezdinde yürüttüğü temaslara kahçı bir çözüme ulaşıldı. Genel ahlaka aykırı diziler, sağlığa zararlı reklamlar ve aldatıcı içeriklerle; yayın durdurmadan lisans iptaline kadar uzanan tavizsiz bir mücadele verdi. 15 Temmuz sonrası, terör örgütlerinin propaganda mekanizmalarını felç etmek adına Üst Kurul üyeleriyle birlikte tarihi kararlar aldı. Teröre iltisaklı yayın kuruluşlarının TMSF'ye devredilmesi

ve bu kanalların kapatılmasıyla terörün medya ayağına ağır bir darbe indirildi. Aynı zamanda RTÜK Kanunu'nda yapılan güncellemelerle kurumu hem daha demokratik hem de dünya standartlarında güçlü bir yapıya kavuşturdu. İlhan Başkan, çocuk ve gençlerimizi zararlı eğilimlerden korumak adına uluslararası gelişmeleri yakından takip etti. Kadına yönelik şiddeti destekleyen ve toplumsal dokuyu bozan yayınlara karşı "Yayıncılık Etik İlkeleri"nin imza altına alınmasına öncülük etti. Bu kararların büyük bir çoğunluğunu Üst Kurul'da oy birliğiyle çıkartarak, demokratik bir uzlaşma kültürü sergiledi. Tartışmaların ve farklı taleplerin odağındaki bir kurum olan RTÜK'te; her zaman yasaların ve demokratik teamüllerin ışığında hareket etmeye gayret etti. Birlikte çalıştığı ekibine ve personeline duyduğu güvenle, RTÜK tarihinde hem bir hoca nezaketi hem de bir devlet adamı disiplini bırakarak görevini devretti.

Prof. Dr. İlhan Yerlikaya: Samimiyet ve Kalenderlikle Yoğrulmuş Bir Ömür

Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Mustafa Akdağ beni arayıp, kıymetli İlhan Hocamızın onuruna bir 'Armağan Özel Sayısı' hazırladıklarımı belirterek benden de bir yazı talep ettiklerinde, derin bir memnuniyet duydum. Sayın Dekanımızın bu kadirşinaslığı ve akademik vefa örneği her türlü takdirin üzerindedir; bu anlamlı çalışmada İlhan Hoca için bir kalem oynatmak benim için sadece bir görev değil, büyük bir onurdur. Değerli meslektaşım ve yol arkadaşım Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'nın akademik derinliğine, siyasi vizyonuna ve şahsına münhasır beyefendi kişiliğine ışık tutmak istedim. Kırıkkale Üniversitesi'nde aynı çatı altında başlayan ve yıllar içinde sarsılmaz bir dostluğa dönüşen hukukumuz, bu yazının her satırına sinen samimiyetin de en güçlü temelidir. Bu özel sayının, İlhan Hocamızın ilim ve hizmet yolunda bıraktığı izleri yarınlara taşıyacak müstesna bir kaynak olacağına inanıyorum.

Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, Konya'da dünyaya gözlerini açmış, ilk, orta ve lise eğitimini de bu kadim şehirde tamamlamıştır. Eğitim hayatına Selçuk Üniversitesi Tarih Bölümünde lisans öğrenimiyle devam eden Hoca, 1985 yılında buradan mezun olmuş, ardından 1987'de aynı üniversitenin yine Tarih Bölümünde yüksek lisansını tamamlamıştır. Bu sağlam tarih eğitimi, onun ileride Osmanlı dönemi iletişim alanındaki uzmanlığının ve derinlemesine çalışmalarının temelini atmıştır. Akademik yolculuğunda önemli bir durak da İstanbul olmuştur; doktora İstanbul Üniversitesinden alması, ona daha geniş bir perspektif ve farklı bir akademik formasyon kazandırmıştır. Bu durum, Kırıkkale Üniversitesinde Uluslararası İlişkiler Bölümünde, Siyasi Tarih ana bilim

dalında çalışırken, çevresindeki çoğu siyasal bilimler veya idari bilimler mezunu hocadan farklı bir bakış açısına sahip olmasını sağlamıştır. İlhan Hoca'nın kariyerinin ilk dönemleri, onu Başbakanlık Osmanlı Arşivlerine taşımıştır. Hasan Celal Güzel'in kurduğu Osmanlı Arşivleri biriminde uzman yardımcısı olarak göreve başlaması, onun Osmanlı tarihine ve arşivciliğine olan tutkusunun bir göstergesidir. İlhan Hoca'nın arşivdeki uzman yardımcılığı döneminde ben de Başbakanlık Aile Araştırma Kurumunda uzman yardımcısı olarak görev aldım. Turgut Özal hükümetlerinin muhafazakâr ve milliyetçi siyasetçilerinin öncülüğünde kurulan bu iki kurumun ihtisas personeli olarak, o dönemde gerçekten çok zorluklar yaşadık. Ne öngörülen haklarımız verildi, ne yurt dışı görevlendirmelerimiz yapıldı, ne de başlangıçta beklenen titizlik ve itina gösterildi bize karşı. Bu durum, ANAP hükümetleri döneminde kısmen yaşansa da, 1991 yılındaki hükümetlerle birlikte şiddetli bir hasmane tutumla devam etti. İlhan Hoca, bu zorluklara rağmen cesur, girişimci ve ileriye dönük planlama yaparken aşırı detaylara takılmayan kişiliğiyle öne çıkıyordu. Küçük detaylara takılan biri olmadığı için, maaş, ek gösterge, kademe ve lojman gibi haklarını geride bırakarak arşivden ayrılarak Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesine geçti ve oradan da Kırıkkale'ye intisap etti.

Ortak Bir Yolculuk ve Dostluğun Temelleri

İlhan Hoca ile yollarımız 1994 yılında Kırıkkale'de keşişti. O, yardımcı doçent olarak Kırıkkale'ye geldiğinde tanıştık. İlk günden itibaren aramızda güçlü bir elektrik oluştu, kafalarımız çok uyuştü. Sanıyorum bunda, her ikimizin de

aile olarak millî görüş geleneğinden gelmesinin büyük etkisi olmuştur. İlhan Hoca'nın dobra kişiliği, yani açık sözlülüğü ve samimiyeti, onun çevresiyle kısa sürede yakınlaşmasını sağlıyordu. Aynı fakültede olmamız hasebiyle yakın diyalogumuz vardı ve mizaçlarımızın da örtüşüğünü hissediyorduk. Onun yakın çevresi, İİBF ve Fen-Edebiyat Fakültesinden Esat, Hamza ve Şakir Hocalar başta olmak üzere birkaç hoca ile Yüzyüncü Yıl Üniversitesinden tanıdığı veteriner hekim hocamız Mehmet Gürkan Bey'den oluşuyordu. Kırıkkale'de geçirdiğimiz yıllar, sadece akademik çalışmalarla değil, aynı zamanda samimi dostluklarla da doluydu. Öğle vakitlerinde İlhan Hoca ile birlikte şehrin içinden Bahşılı'ya ve yakın mahallelere doğru sık sık yürüyüşlere çıkardık. Bu yürüyüşler sayesinde, hem şehri teneffüs ediyor ve hissediyor hem de 28 Şubat'ın ağır havasının bunaltıcı etkisini açık havada kısmen atıyor hem de günlük yürüyüşümüzü yapmış oluyorduk. Bu anlar, aramızdaki bağı daha da güçlendiren, derin sohbetlere ve nüktelere sahne olan kıymetli zamanlardı. Kırıkkale Üniversitesi'ndeki mesai yıllarımızda, İlhan Hocamızın yabancı dilini geliştirme konusundaki sarsılmaz azmine de yakından şahitlik ettim. Bu süreç, aramızda geçen unutulmaz ve nükteli hatıralara gebedi. Bir gün Veteriner Hekim Mehmet Gürkan Hocamız odaya girip İlhan Hoca'nın İngilizce çalıştığını görünce, İlhan Hoca ona küçük bir oyun oynamak istedi. 'Come here' ifadesini kasten en kaba Türkçe telaffuzuyla okuyunca, Mehmet Hoca hayretler içinde kaldı. Kendi dil seviyesini İlhan Hoca'dan kat kat üstün görüp bir hayli gururlanarak, beraber çalışma teklifini o an kestirip attı. Ancak asıl sürpriz sınav sonuçlarında gizliydi. İlhan Hoca kısa sürede

doçentlik dil sınavını başarıyla verip bu engeli aşarken; Mehmet Hocam uzun yıllar bu dil illeyle mücadele etmek zorunda kaldı. Öyle ki bir süre sonra işi; YÖK'te "Anadolu evladının önünü kesmek için" doğru cevapları değiştiren gizli bir el olduğuna inanmaya ve bunu her ortamda yüksek sesle dillendirmeye kadar vardırmıştı. Bugün geriye dönüp baktığımda, o günlerin tatlı rekabeti ve İlhan Hoca'nın o zekice şakasının bıraktığı tebessüm hâlâ taptaze duruyor. 1994 yerel seçimlerinde Refah Partisi'nin özellikle İstanbul'da elde ettiği büyük başarı, bizler için de yeni bir heyecanın kapısını aralamıştı. Bir gazeteci dostumuzun aracılığıyla; aralarında Bağcılar ve Üsküdar belediye başkanlarının da bulunduğu yerel yönetim kadrolarını İlhan Hoca ile birlikte ziyaret ettik. Amacımız, modern belediyeciliğin olmazsa olmazı gördüğümüz 'düzenli anket ve kamuoyu araştırmaları' projemizi onlara sunmaktı. Benim Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu'ndan gelen ve Kırıkkale'de olgunlaşan anket deneyimimle İlhan Hoca'nın bitmek tükenmek bilmeyen girişimci ruhu birleşince, kendimizi İstanbul sokaklarında birkaç gün süren yoğun bir koşturmacanın içinde bulduk. İlhan Hoca, aklına yatan ve doğruluğuna inandığı bir fikri hayata geçirme noktasında son derece cesur ve gözü kara bir karaktere sahiptir. Bu süreçte sadece yerel yönetimlerle sınırlı kalmadık; Refah Partisi ile organik bağları olan, Prof. Dr. Eyyüp Sanay başkanlığındaki ESAM (Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi) yönetiminde bir süre görev aldım. O yıllarda İlhan Hoca ile birlikte hem Refah ve Fazilet Partisi çevrelerinde hem de bu camianın fikir mutfağı sayılan diğer organik mecralarda aktif rol almaktan, fikir üretmekten asla geri durmadık.

Doçentliğe Başvuru

1995 yılında İlhan Hoca ile birlikte akademik kariyerimizin en kritik eşiklerinden biri olan doçentliğe başvurma kararı aldık. Dosyalarımızı hazırlayıp Rektörümüz Sayın Beşir Atalay'ı makamında ziyaret ederek kararımızı paylaştık. Beşir Hoca, bu süreçte kimlerle istişare ettiğimizi sorduğunda; kendi çalışmalarımızı titizlikle incelediğimizi ve vaktin geldiğine kanaat getirdiğimizi belirttik. Rektörümüzün o anki sessiz şaşkınlığı, aslında akademik teamüllerin dışına taşan özgüvenimizin küçük bir yankısıydı. Ardından, nüktedanlığıyla meşhur Rektör Yardımcımız İsmet Toprak Hoca'nın kapısını çaldık. İsmet Hoca, ziyaretçilerini inceden inceye makaraya saran, siz espriyi anlayana kadar çoktan golü atan keskin bir zekâyâ sahipti. Odasında bizi karşıladığında, yanındaki bir konuğunu bize takdim edişi hala hafızamdadır. Kişinin çift lisans, çift yüksek lisans ve çift doktora yaptığını ballandıra ballandıra anlatıyor; karşıdaki zat ise bu övgüleri tevazuyla kabul ediyordu. Oysa İsmet Hoca, aslında bu kişinin bir eğitimden tek seferde sonuç alamadığı için her şeyi ikişer kez tekrarlamak zorunda kaldığını ima ederek muazzam bir yergi sanatı icra ediyordu. Doçentlik çalışmalarımızın üniversite matbaasında basılması kararlaştırılmıştı ancak bir türlü somut adım atılmıyordu. Yayın Komisyonu Başkanı olan İsmet Hoca'ya durumu sorduğumuzda, derin bir iç çekerek bizi gülümseten o meşhur teknik problemi paylaştı: "Çocuklar, kitabın numarasını kapağın sağına mı soluna mı, altına mı üstüne mi basacağımıza bir türlü karar veremedik, bu müşkül meseleyi aşamıyoruz!" Aslında mesaj netti; üniversitenin ilk iki yayınının iki genç yardımcı doçente ait olmasını stratejik olarak arzulamıyorduk. Biz de mesajı aldık, kitaplarımızı

kendi imkânlarımızla bastırıp dosyamızı ikmal ettik. İlerleyen günlerde üniversite bülteninde İsmet Hoca için düşünülen "Çok sayıda yayınlanmamış kitap ve makalesi vardır" notunu görünce, bunun bir personel hatası olduğunu sanmıştım. Ancak idari kadrodan öğrendim ki; İsmet Hoca bu ibareyi bizzat ve ısrarla kendisi koydurmuştu. İlhan Hoca ile bu durumu uzun süre speküle etmiş, hocanın basılmamış eserlerine duyduğu bu ilginç sadakati kendi kitaplarımızın basılmamasıyla ilişkilendirip epey gülmüştük. İlhan Hoca'nın kişiliğinde en dikkat çeken yönlerden biri, sarsılmaz bütüncülüğüydü. Milli Görüş geleneğinden gelen bir aileye mensup olan Hoca, siyasi istikametini hayatı boyunca hiçbir rüzgâra göre değiştirmede. Günlük politik manevraları veya taktiksel hataları dert etmez; ana aksa, temel arteryellere odaklanırdı. Mensubu olduğu geleneğe yönelik en ufak bir eleştiriye izin vermez, her türlü politika ve uygulamayı büyük bir maharetle tevil ederek savunurdu. Bu duruş sadece sözde değil, hayatın her alanında idi. Kızını ilköğretimden sonra Ankara'da yatılı bir dini eğitim kurumuna göndermesi, bu hassasiyetin ailevi bir yansımasıydı. İlhan Hoca, hem bireysel yaşantısında hem de kamusal alanda Milli Görüş ilke ve değerlerini içselleştirmiş bir şahsiyetti. Dokuz yıllık tanışıklığımız boyunca, bu çizgiden en ufak bir geri adım attığına ya da taviz verdiğiğine asla şahit olmadım. O, inandığı gibi yaşayan ve yaşadığı gibi görünen ender istikamet sahibi insanlardan biriydi.

Akademik miras ve yayınlar: bilim dünyasına katkıları

Prof. Dr. İlhan Yerlikaya'nın Osmanlı medyası üzerine akademik çalışmaları ve yayınları, onun bilim dünyasına yaptığı değerli katkıların somut

göstergesidir. Deyim yerindeyse Türkiye'deki iletişim fakülteleri Osmanlıca belgelere ve kaynaklara erişim ve inceleme konusunda tam anlamıyla ümmidir. AK Parti iktidarıyla birlikte bu durum kısmen değişmeye başladı ve Osmanlıca okuyabilen bir akademisyen ve entelektüel kitle oluştu. İlhan Hoca'nın özellikle Osmanlı dönemi iletişim tarihi üzerine yaptığı çalışmalar, bu alandaki uzmanlığını ve derinlemesine bilgi birikimini ortaya koymaktadır. İlhan Hoca'nın doktora, doçentlik ve profesörlük çalışmalarının iletişim fakültelerinde bu denli kıymet görmesinin en önemli nedenleri arasında Osmanlıca'ya vukufiyeti ve o dönemin çalışmalarını bugüne taşınması sayılabilir. Hocanın Basiret ve Vakit gazetelerine ilişkin çalışmaları en fazla bilinenlerdir. Bu çalışmalar, onun tarihçi kimliğinin ve iletişim alanına olan ilgisinin önemli sentezleridir. İlhan Hoca'nın akademik kariyerinde, iletişim alanındaki güncel gelişmeleri takip ettiğini ve bu konularda da eserler verdiğini görüyoruz. "Birey Eksenli İnteraktif Yayıncılık RTÜK" başlıklı eseri, onun RTÜK'teki görev süresi boyunca edindiği tecrübeleri ve interaktif yayıncılık konusundaki düşüncelerini yansıtan önemli bir çalışmadır. RTÜK'teki tecrübelerini başka yayın mecralarında da kamuoyuyla paylaşmıştır. Bu yayınlar, onun sadece tarih alanında değil, aynı zamanda güncel iletişim konularında da yetkin bir bilim insanı olduğunu göstermektedir. Hoca ile birlikte yaşadığımız, onun akademik titizliğini ve aynı zamanda mizahi yönünü gösteren bir kitap anısı vardır. Uluslararası İlişkiler Bölümünde çalışan bir arkadaşımız, bir kitap yazmıştı ve bu kitabında, işlediği konuyu sadece kendisinin ele aldığını, Türkiye'deki başka hocaların bu konuyu bölüm olarak veya bölüm içinde bazı sayfalarda işlediğini, bunun

da eksik ve hatta yanlış olduğunu belirtiyor, bu argümanımı da çok sık dile getiriyordu. Kitabın bir baskısını da bana vermişti. Bu arkadaşımız, amatör ruh halinin verdiği bir heyecanla gerçekten iyi bir iş yaptığını düşünüyordu ve muhtemelen öyleydi de. Ancak, genç arkadaşın iddialı ifadeleri, neredeyse o alanı kapatmış izlenimi veren kararlı sözleri, bizleri, yani İlhan Hoca'yı ve beni bir şaka yapmaya yöneltti. İlhan Hoca, ben ve başka bir doçent arkadaşımızla birlikte bir mizansen oluşturduk. Ben kitabı detaylı bir şekilde okudum, notlarımı aldım ve 3 doçent olarak arkadaşımızın koridora gelmesini gözledik. Ben arkadaşımın bilgisayar odasına davet ederek 3 doçent olarak kitabımı incelediğimizi, kendisine bazı tavsiyelerde ve değerlendirmelerde bulunmak istediğimizi söyledim; bunu da gayet ciddi bir tonda belirttim. Genç arkadaşımız birden durgunlaştı ve yolunda olmayan bir şeyler varmış tarzındaki ifadelerimden biraz olumsuz etkilenmiş izlenimi verdi. O dönemde bilgisayar odası vardı. Dört veya beş bilgisayarın olduğu bir oda. Genç hocayı odaya aldım, İlhan Hoca ve diğer doçent hocamız oturuyordu. Ben adeta bir jüri edasıyla konuşmaya başladım ve kitabı incelediğimizi, piyasadaki mevcut kitap ve makalelerde bu konunun işlenmemesinin eleştirilmesinin bilimsel temelden yoksun olduğunu; eğer kitap yazılmamışsa demek ki kitap yazılacak kadar geniş bir konu olmadığını, hocaların yazdıklarına yönelik eleştirilerin haksız ve bilimsel yaklaşımla uyumlu olmadığını belirttim ve somut alıntılarla genç arkadaşın kitabını şiddetli bir şekilde tenkit ettim. Diğer doçentlerden çıt çıkmıyordu.

Kitabın yazarı şaşkın bir şekilde dinledi, arada bir itiraz edecek gibi olduğunda hemen susturuyor ve itirazını daha dillendirmeden karşı görüşle isabetsizliğini vurguluyordum. Fakat konu o kadar ciddileşti ki, şaka yaptığımızı görüşmenin sonunda söyleyecekken, söyleyemez hale geldim. Sonra hocalarla aramızda birkaç kez bu olayı konuşup güldük, fazlaca da etrafa yayamadık, arkadaşımızın hassasiyetinden ötürü. Nitekim bu arkadaşımızın hem söz konusu kitaptaki hem diğer çalışmalarındaki mevcut literatüre yönelik biraz da mübalağalı eleştirel ifadeleri, birkaç sene doğentliğini geciktirdi. Arkadaşımız üçüncü veya dördüncü hakkında ancak doğent olabilir. Muhtemelen kitaplarındaki ya da yayınlarındaki bu tür ileri ifadelerin belirleyici etkisi olmuştur diye tahmin ediyorum. İlhan Hoca'nın mizah konusunda kendini esirgememesi, onun ekip ruhuna ve çalışmasına katılmadığı kalenderliğine de işaret ediyor. Bahsi geçen arkadaşımız bir gazetede ki şiirini İlhan Hoca'ya getirerek okuttu ve doğal olarak takdir ve tebrik bekledi. İlhan Hoca, bu arkadaşımıza bu tür boş işlerle zaman geçirmemesini, akademik yayınlara odaklanmasını gerektiğini, akranlarının çalışarak doğent olduklarında kendisinin bu şiir yazma işinden çok pişmanlık duyacağını açık bir şekilde yüzüne söyledi. Genç hocamız yazdığı şiire yönelik bu değerlendirmeyi kendisinin aşağılanması ve küçük düşürülmesi olarak algıladığını söyledi. Oysa İlhan Hoca iyi niyetle ve abi olarak tavsiyelerde bulunuyordu. Fakat İlhan Hoca'nın tarzı o kadar doğrudan ve netti ki, tanımayanlara tokat gibi gelebiliyordu. Sanırım genç arkadaşımız da fena hâlde dayak yemiş gibi hissetmişti. Nitekim İlhan Hoca'nın dediği gibi de oldu ve arkadaşımız akranlarının gerisinde kaldı.

Fırtınalı Dönemler ve İlhan Hoca'nın Nükteci Bilgeliği

İlhan Hocanın hayatı, sadece akademik başarılar veya siyasi zaferlerle değil; onun karakterini, zekâsını ve eşsiz mizah anlayışını yansıtan unutulmaz anekdotlarla örülüdür. Bu hatıralar, onunla yol yürüyen herkesin zihninde derin ve silinmez izler bırakmıştır. 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrası, ÖSYM Başkan Yardımcılığı görevine atandığımda, emniyet teşkilatı tarafıma bir koruma ekibi tahsis etmişti. Ekibin başında ise çocukluğundan beri tanıdığım bir hemşerim vardı. O dönem RTÜK Başkanı olan İlhan Hoca beni makamına davet etti. Gittiğimde yanında Devlet Büyüklerini Koruma Şube Müdürü vardı ve kendisine mutlaka bir koruma ekibi verilmesi gerektiğini telkin ediyordu. İlhan Hoca, o her zamanki mütevazı ve bağımsız tavırla; "Tanıdığım bir polis yok, aslında pek ihtiyaç da duymuyorum," diyerek çekimser kalıyordu. Bana dönüp "Ne dersin?" diye sorunca, muzip bir teklifte buldum: "Hocam, benim ekip amiri dışarıda bekliyor, istersen onu sana vereyim." Hoca, o meşhur nüktedanlığıyla yapıştırdı cevabı: "Yahu, yoksa benden kurtulmak mı istiyorsun?" Neticede onu ikna ettim. Özel kalem ofisine geçtiğimizde ekip amirinin kolundan tutup hocaya takdim ederek, "Al hocam, bundan sonra senin koruman budur," deyiverdim. Sadık korumamın o anki şaşkınlığı ve gözlerindeki o hüznü bakış hala gözlerimin önündedir; ne olduğunu anlayamamış, İlhan Hoca'yı yakından tanısa da bu ani devir teslim karşısında ne yapacağını bilememişti. Kısa süre sonra ben yurt dışı görevi için ayrılınca, bu emanet yerini bulmuş oldu. 28 Şubat'ın o karanlık ve baskıcı günlerinde, İlhan, Şakir ve Esat Hocalarla şehirde dolaşıyorduk. O dönemde boykot

edilen ve malum zihniyeti destekleyen zincir mağazalardan birine, belki biraz merak belki de sıcak etkisiyle giriverdik. İlhan Hoca, normalde kapısının önünden geçmeyeceği bu mağazada koli koli yağılmış indirimli yumurtaları görünce, ortamdaki gergin havayı dağıtmak için kinayeli bir soru sordu: "Şunlardan alsak mı acaba?" Şakir Hoca, o günlerin verdiği hüznü ve tepkiyle kinayeyi fark edemeyip, "Kim bilir ne yumurtasıdır onlar!" diyerek çıktı. İlhan Hoca hiç istifini bozmadan taşı gediğine koydu: "Yahu Şakir, tavuk yumurtasıdır; başka ne yumurtası olacak!" Baskıcı atmosferin şakayı bile kaldıramaz hale getirdiği o günlerde, bu küçük espri yüzümüzde buruk bir tebessüm bırakmıştı. İİBF ve sosyoloji bölümlerinden birkaç arkadaşla alan araştırmaları yürütüyor, kamuoyunun nabzını tutuyorduk. Bir gün İlhan Hoca ile siyasetin gidişatına dair bir anket formu hazırlarken, Hoca o günlerin ağır havasından öyle bunalmıştı ki, akademik tarafsızlığı bir kenara bırakıp kalbindeki isyanı kâğıda dökmek istedi: "Şöyle bir soru soralım: '28 Şubat zulmü konusunda nasıl bir kanaate sahipsiniz?'" Hoca, yaşanan haksızlıklara o kadar içerlemişti ki, toplumun tamamının bu uygulamaları doğal olarak zulüm şeklinde tanımladığını varsayıyordu. Yine o günlerde, uzmanlığıyla bilinen bir başka hocamızın hazırladığı soru ise hepimizi güldürmüştü: "Kendinizi desteklediğiniz partiden bağımsız ve tarafsız olarak konumlandırırsanız, sizce en başarılı milletvekili aşağıdakilerden hangisidir?" İlhan Hoca'nın o duygusal çıkışı hatırlayınca, bazen uzmanların bile ne kadar ironik potlar kırabildiğini görüp gülümsüyorum. İlhan Hocayı farklı kılan ise, bu süreçlerin hepsinde samimiyetini ve vicdanını hiçbir akademik kalıba hapsedmeden ortaya koyabilmesiydi.

Hicvin Gölgesinde Bir Dönem: Namdar Rahmi ve "Geçti Bor'un Pazarı"

Kırıkkale'deki o zorlu yıllarda İlhan Hoca'nın masasından hiç ayırmadığı bir yoldaşı vardı: Namdar Rahmi Karatay'ın 1954 basımı, keskin hicivlerle dolu "Geçti Bor'un Pazarı" adlı şiir kitabı. Hoca, odasına giren her misafire muzip bir gülümsemeyle bir sayfa numarası sordurur, söylenen sayfadaki şiiri okumaya başlardı. İşin mucizevi ve bir o kadar da düşündürücü yanı; o şiirin, gelen kişinin karakterine ya da o günkü ruh haline dair mutlaka doğrudan bir mesaj barındırmasıydı. Özellikle yurt dışı, bilhassa İngiltere doktorası arkadaşlarımızın memlekete ayak basar basmaz başlayan "Batı hayranlığı" ve "yerli olanı küçümseme" nöbetleri, hocanın hiciv oklarının en büyük hedefi olurdu. Havaalanına iner inmez ayakkabısının tozlanmasından şikâyet eden, onlar çok medeni nakaratını dilinden düşürmeyen bu formatlanmış dimağlar, hocanın odasında Namdar Rahmi'nin mısralarıyla adeta bir aynaya bakmak zorunda kalırlardı. Bir gün, Batı hayranı bir dostumuzun rastgele seçtiği sayfa sonrası "Hayatımda hiç bu kadar aşağılanmamıştım!" diye sitem edişi, hala kulaklarımızda bir kahkaha yankısıdır. Bizler ise kaderimize razı olur, payımıza düşen hicvi dinler, biraz canımız sıkılsa da birlikte gülerken o ağır havayı dağıtmaya çalışırdık. Hocanın bu kitabı masasında tutma amacı, sadece 28 Şubat'ın insanlık dışı baskılarına bir eleştiri getirmek miydi yoksa sadece biraz nefes alıp gülmek miydi, bugün bile emin olamıyorum.

28 Şubat süreci, Türkiye'nin üzerine kâbus gibi çöken, Milli Güvenlik Kurulu (MGK) eliyle topluma had bildirildiği meşum bir dönemdi. Erbakan Hükümeti'nin sivil ve askeri cunta tarafından hedef tahtasına oturtulduğu o günlerde üniversite, İlhan Hoca'yı MGK eğitimlerine katılmak üzere görevlendirmişti. Bu durum, kendi aramızda hem bir hayret hem de bitmek bilmeyen esprilerin kaynağı olmuştu. Hocanın derin bağlantılarına dair takılmalarımız, aslında o günlerin ağır melankolisinden kurtulmak için birbirimize sarılma biçimimizdi. Zira o dönem; eşi başörtülü olduğu için üniversiteden atılan, dersine giren öğrencisi yüzünden soruşturma geçiren, yalnızlaştırılan ve hatta hayatına kastedilen pek çok meslektaşımızın dramına şahitlik ediyorduk. Allah, o acıları bu ülkeye yaşatanları ve bugün hâlâ o zihniyetin savunuculuğunu yapanları bildiği gibi yapsın. Bugün yaşadığımız pek çok sosyolojik olumsuzluğun tohumlarının, o günlerde atıldığına dair inancım tamdır. İlhan Hoca'nın MGK'daki darbeye hazırlık brifinglerine gönderilmesi, aramızda darbenin stratejik danışmanı gibi şakalarla karşılanırsa da Hoca, oradan getirdiği gözlemlerle ufukumuzu açardı. Brifinglerde askerlere en sert eleştirilerin, sanılanın aksine muhafazakâr kesimden değil, liberal ve modern kimliğe sahip aydınlardan geldiğini hayretle anlatırdı. Onun bu gözlemleri ve brifing anıları, bizlere o karanlık günlerde hem konuşacak yeni malzemeler sağlar hem de Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi labirenti daha iyi anlamamıza yardımcı olurdu.

Aile Bir Kale: Evlatlık Vazifesi ve Kalender Bir Şahsiyet

İlhan Hoca'nın aile yaşantısı, onun karakterini inşa eden en

temel taşlardan biriydi. Konya seyahatlerimde babasıyla vakit geçirme imkânı bulduğumda, aralarındaki ilişkinin bir baba-oğul bağından ziyade iki dertdaş arkadaşın, iki kardeşin muhabbetine benzediğine şahit olurdum. Hocanın o dönem aldığı kilolar nedeniyle yaşından büyük görünmesi, babasıyla yan yana geldiklerinde ağabey-kardeş gibi bir görüntü vermelerine neden olur, bu durum aramızda tath bir noktaya dönüşürdü. Babasının vefatından bir hafta önce, yoğun bakımda amcaları ve kardeşleriyle birlikte yaptığımız o son ziyaret hala hatırmadadır. Takdir-i ilahi vuku bulana dek hem annesine hem babasına karşı sergilediği o eşsiz hürmet ve özveri, evlatlık vazifesinin ne denli büyük bir sadakatle yerine getirilebileceğinin canlı bir örneğiydi. Bu dobra ve gözü kara aile yapısı, çocuklarına da sirayet etmişti. İlhan Hoca, evlatlarıyla arkadaş, arkadaşlarıyla ise akraba gibi olan, hiyerarşiden haz etmeyen, kalender bir şahsiyetti. Onunla tanışan biri, ilk yarım saat içinde o samimi elektriği ya hisseder ya hissetmezdi; ortası yoktu, çünkü o olduğu gibi görünen bir insandı. Kırıkkale'deki doçentlik yıllarının ardından rotasını Kayseri'ye çeviren İlhan Hoca, Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin kurucu dekanlığını üstlenerek akademik liderliğini tescilledi. Kurduğu bu sağlam temeller üzerinde yükselen fakülte, onun ve sonrasında bayrağı devralan Prof. Dr. Hamza Çakır Hoca'nın girişimci ruhuyla sayısız ödüle ve başarıya imza attı. Akademideki bu başarısı, onu kamu hizmetinin en çetin alanlarından biri olan RTÜK üyeliğine taşıdı. Sayın Beşir Atalay'ın tensipleriyle başlayan bu süreçte, Ankara bürokrasisinde "Kırıkkale ekolü"nüün ağırlığı hissedilmeye başlanmıştı. Öyle ki o dönem başkent kulislerinde,

"İstanbul Büyükşehir, Kırıkkale ve Sakarya Üniversiteleri olmasaydı bu devlet bürokrati nereden bulacaktı?" serzenişleri dillerde pelesenk olmuştu. İlhan Hoca, RTÜK'te tam bir cengâver gibi mücadele etti. Milli ve manevi değerleri, aile yapısını ve genel ahlaki hedef alan her türlü yayın içeriğine karşı sarsılmaz bir kale gibi durdu. Toplumun sinir uçlarıyla oynayan şovmenlerden, hükümete yönelik hakaretimiz üsluplara kadar her konuda, adalet ve ahlakın tecellisi için en ağır yaptırımların kararlılıkla uygulanmasını savundu. Milletvekilliği adaylığı için RTÜK'ten istifa ettiğinde, siyasetin o yoğun ve tozlu temposuna da hızla uyum sağladı. Konya'nın kendi bölgesinden çıkan ilk milletvekili olmanın sembolik gururunu yaşıyor, düğünlerden cenazelere kadar Anadolu siyasetinin her durağında samimiyetle boy gösteriyordu. Ancak siyasetin rüzgârı sert eserdi; Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı döneminde Konya listeleri büyük oranda yenilenince, Hoca bu durumu bir ölü numarası yapma becerisiyle değil, vakur bir kabullenişle karşıladı. Milletvekilliğinin ardından RTÜK'e bu kez başkan olarak dönen İlhan Hoca, farklı siyasi görüşleri uzlaştırma ve ortak paydada buluşturma konusundaki tecrübesini konuşturdu. Ancak ebeveynlerinin sağlık sorunları ağırlaşınca, makamın cazibesine kapılmak yerine kalbinin sesini dinledi ve görevinden istifa ederek Konya'ya, ailesinin dizinin dibine döndü. Annesinin ve babasının sağlığıyla bihakkın ilgilenmek adına dünyevi hırslarını bir kenara bıraktı. 2025 yılı itibarıyla Erciyes Üniversitesi'ndeki görevinden de ayrılarak tamamen emekli moduna geçen İlhan Hocamız, bugün ardında tertemiz bir isim, sarsılmaz bir duruş ve vefa dolu binlerce hatıra

bırakmış durumdadır. Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, akademik derinliği, siyasi duruşu ve insan ilişkilerindeki samimiyetiyle gerçekten müstesna bir şahsiyettir. Kırıkkale'deki ortak görev yıllarımızdan bu yana, onun dobra kişiliğine, dini ve milli değerlere olan sarsılmaz bağlılığına, nüktedan zekasına ve hayatın her alanında gösterdiği cesur duruşa yakından şahit oldum. Osmanlı Arşivlerindeki uzmanlığından, Kırıkkale ve Erciyes Üniversitelerindeki hocalığına ve dekanlığına, RTÜK üyeliği ve başkanlığından Konya Milletvekilliğine uzanan kariyeri, onun çok yönlü bir lider ve kamu hizmetkârı olduğunu kanıtlamaktadır. Yayınlarıyla bilim dünyasına katkıda bulunmuş, anekdotlarıyla çevresine neşe ve düşündürücü anlar katmış, ailesine olan bağlılığıyla örnek teşkil etmiştir. Onunla birlikte yaşadığımız "Geçti Bor'un Pazarı" kıvamındaki anıları, doçentlik başvurusu sırasındaki esprili diyaloglar ve 28 Şubat sürecindeki gözlemleri, İlhan Hoca'nın sadece bir akademisyen veya siyasetçi olmadığını, aynı zamanda hayatı dolu-dolu yaşayan, insanlara dokunan ve iz bırakan bir kişilik olduğunu göstermektedir. Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi bu özel sayısında, Prof. Dr. İlhan Yerlikaya gibi bir değeri anmak, onun kişiliğini ve birikimini gelecek nesillere aktarmak bakımından büyük önem taşımaktadır. Onun bilgi birikimi, liderlik vasıfları ve örnek kişiliği, her zaman yol gösterici olmaya devam edecektir. Kendisine duyduğum derin saygı ve sevgiyle, bu yazıyı kaleme almaktan onur duydum. Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, daima uzaktaki yakınımız olarak kalbimizdedir. Tez zamanda ailecek Konya'ya ziyaretine gitmeyi de ivedilikli bir vazife biliyorum.

Akademiden Devlete Bir Vefa Portresi: Prof. Dr. İlhan Yerlikaya

İlhan hocamla yollarımızın ilk keşiştiği yer, İstanbul Valiliği bahçesinde yer alan Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı idi. Yıl 1986'nın yazıydı... Üniversiteden yeni mezun olmuş, meslek hayatına adım atmanın heyecanını yaşayan bir gençtim. Yakın arkadaşım Zekeriya Pak ile birlikte, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün açtığı Başbakanlık uzman yardımcılığı sınavına başvurmuştuk. Temmuz ayında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde yapılan, yabancı dil dâhil birkaç alandan oluşan ve dört saate yakın süren yazılı sınava girmiştik. Ardından Ağustos ayında, geçmişte sadrazamlığın, şimdi ise İstanbul Valiliğinin içinde bulunduğu tarihi bahçede yer alan Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı binasında Osmanlı belgelerini okuyup-anlamaya ve Osmanlı-Türk medeniyetine dair mülakatlar yapılmıştı. Bekir Kütükoğlu, Burhan Erdem gibi dönemin önde gelen hocalarının yaptığı, birkaç gün süren mülakat boyunca, ömrü hayatımızda kırk yıla yakındır sürmekte olan samimi ve candan arkadaşlıkların, komşulukların meğer temelinin de atıyormuşuz. Güvenlik soruşturmaları tamamlanıp da, 30 Ocak 1987 sabahı yağmurlu bir Cuma sabahı, Osmanlı Arşivine resmen intibak ettiğimde, hayatımın yeni bir sayfası açılmıştı. O tarihlerde arşivde yalnızca 15-20 personel bulunurken, bir anda 120 kadar uzman yardımcısı gelmişti. Sandalye yok, masa yok, odalar dolup taşmıştı. Bir görevli beni birkaç masanın bulunduğu büyük bir odaya yönlendirdi. Odada, benim gibi yeni gelenlerden 15-20 kadar kişi vardı. Kimi hararetili sohbetlere dalmış, kimi sessizce bir kenara çekilmişti. Oturacak bir sandalye ararken,

benden birkaç gün önce gelen Zekeriya Pak'ı fark ederek yalnız kalmaktan kurtuldum. Zekeriya ile sohbet ederken diğer masalardakileri de izliyordum. Dikkatimi çeken ilk simalardan biri; oldukça esmer, kıvrık kıvrık simsiyah saçları olan biri de iki kişilik bir masadaydı. Meğer o sima, yıllar boyunca aynı kurumlarda mesai arkadaşı, zamanla bir gönül kardeşi olacağım İlhan Yerlikaya Hoca imiş. Yaklaşık üç ay boyunca oda sorunu devam ettiğinden yoğun bir mesai yapılmadı. Bu dönemde daha çok birbirimizi tanımaya ve yeni ortama alışmaya çalıştık. Çoğunluğu İstanbul mezunu olan arkadaşlarla tanışmaya başlamış olsak da herkes genellikle geçmişten gelen arkadaş gruplarıyla birlikte oturuyor, birlikte gelip gidiyordu. İlhan Hoca da, mezun olduğu Selçuk Üniversitesi Tarih Bölümü'nden arkadaşı olup şu anda Muğla Üniversitesi Tarih Bölümü'nde Profesör olan Mehmet Temel Hoca ile birlikte hareket ediyordu. Arşivdeki bu ilk aylarımızda İlhan Hoca, doğallığı, samimi tavırları ve mizahî zekâsıyla ön plana çıkmaya başlamıştı. İstanbul dışından gelen bizler, öğle vakitlerinde soluğu çoğu zaman Sultanahmet Meydanı'nda alırdık. Tarihin ve kalabalığın iç içe geçtiği o meydana, sık sık İlhan Hoca ve Mehmet Hoca'ya da rastlardık. Meydanın etrafında koşturan, ellerinde kartpostallar, küçük şişelerde sular, mendiller, bijuteriler satan çocuklar vardı. Onlar, esmerliği ve siyah kıvrık saçları Arap turistlerle özdeşleştirdiklerinden, İlhan Hoca'yı görünce hemen yanına yaklaşır, ısrarla bir şeyler satmaya çalışırlardı. İlhan Hoca ise her defasında o kendine has gülümsemesiyle, "hadi yallah" diye çocuklara takılır, Mehmet Temel Hoca

da dayanamaz, birkaç kelime Arapça konuşur gibi yaparak bu oyuna katılır, Arap oldukları izlenimini verirlerdi. O anlarda çocukların şaşkın bakışları, bizim kahaahalarımızla birbirine karışır, meydanın taşları bile sanki o neşeyi yankılardı. Biz de uzaktan bu sahneyi izler, her defasında aynı manzara karşısında kahaahalarımızı tutamazdık. Daireye döndüğümüzdeyse söz mutlaka İlhan Hoca'ya gelir, "Hocam, bugün yine turistliğiniz tuttu!" diyerek takılmadan edemezdik. O da gözlerinin içi gülererek, "Ne yapayım çocuklar, Arap sanıyorlar işte," derdi. Bu küçük sahneler, o günlerin samimi havasını, dostluklarımızın sıcaklığını hep canlı tutar belleğimde. Sultanahmet'in kalabalığında geçen o öğle vakitleri, gençliğimizin en sade, ama en içten mutluluk anları olarak hafızama kazandı.

Kalem Kıran Hoca

Nihayet birkaç ay sonra, Sultanahmet Meydanı'na bakan Ticarethane Sokak'taki binaya taşındık. Birkaç yüz metre karelik oldukça geniş bir salonda, 120 civarındaki uzman yardımcısı için, her biri yaklaşık beş-on kişiden oluşan tasnif grupları kuruldu. İlhan Hoca kısa sürede, sıcakkanlı ve samimi tavırlarıyla, anlattığı fıkralar ve esprilerle çay salonundaki hoşsohbetleri ve nüktedanlığıyla öne çıkmaya başlamıştı. Ancak hocanın her hâli böyle değildi, bazen derin düşüncelere dalar, sessizliğe gömülürdü. Dirseklerini masaya dayar, iki eliyle kalemini kavrar, gözlerini uzaklara, sanki görünmeyen bir yere dikerdi. O anlarda etrafında zaman yavaşlar, sessizlik ağırlaşır. Onu böyle izlerken, içindeki asabi yanın, düşünceleriyle örtüşmüş bir gölge gibi,

sessizce yüzeye çıktığını hissediyordum. Nitekim, bir gün Tasnif İşleri Şube Müdürümüz rahmetli Aliye Hanım, hatırlamadığım bir mevzudan dolayı, bizi sertçe uyardı. İlk defa memuriyete başlayan çoğumuz sessizce dinlerken, bizden birkaç yaş büyük, yüksek lisansı yapmış, öğretmenlikten arşive geçmiş İlhan Hoca, tepkisini elindeki kalemi kırarak gösterdi. Ortam bir anda buz kesmişti; şaşkınlık sadece Aliye Hanım'da değil, herkesin üzerinde hissediliyordu.

Pratik zekâsı ve hazırcıvaplığıyla tanınan İlhan Hoca, bu yönünü en beklenmedik anlarda da gösterirdi. Bir gün tuvalete gittiğinde, içerinin boş olup olmadığını anlamak için kapıya eliyle sertçe vurmuş. Ne var ki şans yaver gitmemiş ve içeride ciddiyetle tanınan Oflu Mustafa Yılmaz abi varmış. Mustafa abi, kapıdan seslenerek, "Yavaş, biraz kibar ol!" demiş. İlhan Hoca ise alta kalacak biri değildi. Üst perdeden, tebessümünü de eksik etmeyerek: "Ne yapalım, tekmeyle mi girelim?" diye karşılık vermiş. Bu kısa ama zekice diyalog, yan tuvaletteki bir arkadaşımızı kahaahaya boğmuş. Ancak onun gülmesi öyle sıradan bir kahaaha değildi; kendi nevi şahsına münhasır, kendine has bir gülmeydi. Bu sayede o tuvalette kimin olduğu belli olmuş. O kahaaha da arşivde nüktedanlığı ve hoşsohbetiyle bilinen, kendine has gülme şekliyle tanınan Suat Sevil'e aitti. Böyle anlar, çalışma ortamımızın sıradan günlerine renk katıyor, yoğun iş temposunu bir nebze de olsa unutturuyordu. İlhan Hoca'nın hazırcıvaplığı ve Suat'ın kahaahası, küçük ama unutulmaz bir sahneler olup, o günlerin neşesini hâlâ hatırlamamıza vesile olmaktadır.

Prof. Dr. Yaşar Zorlu

Cuma Vaazında Verdiği Mesaj: “Baba Beni Evlendir”

İlhan hocamın karakteristik özellikleri arasında bir meselede hızlı, hatta ani karar vermesi, evham ve vesveseye düşmemesi ve tevekkül sahibi olması, en zor koşullarda da ümidini sürdürmesiydi. Sürekli bir geliri ve işi olmamasına rağmen, herhangi bir endişeye kapılmadan, “Allah Kerîmdir” deyip evlenmeye karar vermesinde olduğu gibi, niyetine girdiği bir meseleyi halletmek için fırsat kollar, yoğun bir gayret gösterir, kısa sürede netice alırdı. Konya’da İmam Hatip Lisesi son sınıfının ikinci yarısında uygulama eğitimleri arasında, camide vaaz vermek de vardır. Nitekim bir Cuma günü mahallelerinin camisinde vaaz vermekle görevlendirilir. Merhum babası Mehmet amca da camidedir. İlhan hoca, daha lise son sınıfta iken evlenmeye karar vermiş, fakat aile içinde pek ciddiye alınmamıştır. Ayrıca Mehmet amca bir taraftan dört evladını okutmaya, ailesini bir maaşla geçindirmeye, diğer taraftan hacca gitmek için de tasarruf yapmaya çalışır. Ancak İlhan Hoca Cuma vaazını fırsat bilerek, evlenme arzusunu kinayeli bir dille ortaya koyar. Anne-babanın başta gelen sorumluluklarından birinin de evlenme çağına gelen evlatlarını bir an evlendirmek olduğunu vurgular. Tabi, Mehmet amca mesajı almıştır, hac farızasını ertelemek zorunda kalır, liseden mezun olduğu yazın İlhan beyi evlendirir. İlhan bey, o senesi oldukça mutludur, hem evlenmiş, hem de üniversiteyi kazanmış, böylece aynı sene içinde iki önemli hedefine ulaşmıştır. Selçuk Üniversitesi Tarih Bölümüne kaydolur. Ancak zorlu bir süreç de başlasa da yılın ışığı, karamsarlığa düşmez. Bir taraftan üniversiteyi bitirmeye, derslere devam etmeye çalışırken ailesini de geçindirmek için çeşitli işlerde çalışır. Örneğin, o yıllar Konya’da yaygın olan üç tekerlekli araçlarla gündüzleri nakliye, geceleri ise taksicilik yapar. İlhan Hocamın çoluk-çocuğa karıştığını, sanırım 1988 yazında, iş yerimizin otoparkının da bulunduğu bodrum kattaki mescide gitmek için otoparka indiğimde fark ettim. O yıllar arşivde otomobili olan arkadaş sayısı oldukça azdı ve İlhan Bey’in de oldukça eski model bir Station Renault arabası vardı. Arabasının yanında, yaşları birbirine yakın, boy boy üç erkek çocuk gördüm. Merakla, “Hayırdır hocam, çocuklar kimin?” diye sorduğumda, İlhan Bey kendi oğulları olduklarını söyledi. Bir an inanmadım. Meğer düğünlerine gitme şanslı bulduğum İlhan Bey’in mahdumları; Zekeriya, Rifat ve Mehmet’miş. O günlerde, İlhan Bey bana erken yaşta evlendiğini ve evlenme arzusunu, babasına dolaylı yollarla nasıl iletmiş olduğunu anlatmıştı. Bu küçük anekdot, onun özel hayatına dair bildiğimiz birkaç samimi ayrıntıdan biri olarak hâlâ aklımda.

Arşivden Ayrılışı

İlhan hocamın arşivdeki arkadaşlarımız arasında en erken lisansüstü eğitime yönelen birkaç kişiden biriydi. 120 civarında olan uzman yardımcılarını kamu görevlerine ilk defa arşivde

başlarken İlhan Bey İstanbul’a gelmeden, Adıyaman’da öğretmen olarak memuriyete başlamış ve orada iken Maraş’ta Millî Mücadele’yi ele aldığı yüksek lisans tezini çalışmış. Uzman yardımcılarını hizmet içi eğitimlerinin tamamlanmasından sonra uzmanlık tezi almayı, tezlerimizi tamamlayarak Başbakanlık uzman olmayı beklerken, çoğumuz lisansüstü eğitimi düşünmez iken, İlhan Bey İstanbul Üniversitesinde doktora eğitimine başlamıştı. Daha sonra pek çoğumuz da İlhan beyin yolunu takip ettik. Zira 1991’e geldiğimizde uzman yardımcılarının yanlışlıkla alındığı Başbakanlık müsteşarlığından iddia edilerek tezlerimiz verilmedi. Sorunun temelinde aslında iktidarda olan Anavatan Partisi içindeki politik çatışma vardı. Sultanahmet ve Süleymaniye’deki depolarda, İstanbul Defterdarlığının kalorifer dairesinin de bulunduğu bodrumlarda rutubet içinde hurda kâğıt gibi yığınlar hâlinde, çuvallar içinde çürümekte olan insanlık tarihinin en zengin arşiv belgelerini kurtarmayı devlet ve millet davası olarak gören rahmetli Hasan Celal Güzel uzman yardımcılığı kadrolarını çıkarmıştı. Ancak parti içindeki liberal kanat merhum Güzel’in partideki ve hükümetteki aktifliğini siyasi entrikalarla engellediğinde tarihiyle, milletinin değerleriyle, örf ve ananesiyle barışık olan, ülkesinin kalkınması ve istikbali için yüksek idealleri olan uzman yardımcılarını da hedef aldı. Nitekim Uzman yardımcılarını Ankara’da Hasan Celal’in çocukları diye anılırdı. Nihayet, uzmanlık tezlerimiz verilmedi. Danıştay’da açtığımız davaları kazansak da Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Selçuk’un üst mahkemeye yaptığı itiraz aleyhimize sonuçlandı. Başbakanlık uzmanlığımızın engellenmesinin etkisi olsa da, İlhan Hoca, daha öğrenciliğinden itibaren en çok arzu ettiği akademisyenliği tercih ederek, 1993’de Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarih Bölümüne yardımcı doçent olarak geçti. Uzmanlık sürecinin kesintiye uğraması çoğumuzu yüksek lisans-doktora yapmaya yönelmemizde etkili oldu. Osmanlı Arşivinde tarihimizi, medeniyetimizi, nizam-ı âlem ülkümüzü daha derinden tanınamızda bir üniversite işlevi gördü. Tarih bilincimizi, Osmanlı Türkiye’sinin nasıl yüksek bir medeniyet kurduğunu, çağları aşan; “insanı yaşat ki devlet yaşasın” ilkesini ince ayrıntılarına kadar nasıl uyguladığını kapsamlı bir şekilde kavramamızı sağladı. Birçoğumuzun tarih, iktisat tarihi, sosyoloji gibi alanlarda lisansüstü eğitim almamıza vesile oldu. Bendeniz de merhum Erol Güngör okumalarım sayesinde Tarih sosyolojisine yöneldim ve 2004’te Sakarya Üniversitesinde Sosyolojide yüksek lisansa başladım.

Kırıkkale Yılları

Arşivdeki can sıkıcı gelişmeler birçoğumuzun üniversitelere geçmemizi teşvik etti. 1995’de Kırıkkale Üniversitesi çok sayıda öğretim elemanı ilanı vermişti. Gani gönüllü, can dostum rahmetli Rasim Erol ile Kırıkkale Üniversitesi’nin araştırma görevliliği sınavlarına girdik. Müracaat ettiğim İİBF’nin siyasi tarih araştırma görevliliği sınavında

başarılı oldum. İlkokul yıllarımdan beri siyasi tarihe meraklıydım ve bu alanda sürekli okuyordum. Sınavda 15 sorudan 14’ne cevap verebilmiş, yazmaktan parmaklarımda mecal kalmamıştı. Nihayet mülakata girmeye hak kazandım. Ancak mülakatta sınav komisyonu başkanı olan Prof. Dr. Burhan Erdem hoca, lisansımın siyasi tarih olmadığını öğrendiğinde, “buraya kadar nasıl geldin, yabancı dilden nasıl böyle yüksek puan aldın” diye sorduğunda, siyasi tarihe ilgimi, İstanbul’da Çemberlitaş’daki Birlik Vakfı’nda rahmetli Hayrettin Çete’nin İngilizce kurslarına gittiğimi söyledim. Buna rağmen lisanstan dolayı söz konusu bölüme alınmamın isabetli olmayacağını söyleyerek, Tarih Bölümü’nün daha uygun olacağını belirterek, mülakatta elendim. Hakikaten Burhan hoca sözünü tuttu. 1997’nin Şubatında Tarih Bölümüne okutman olarak geçtim. İlhan hoca ise herhâlde benden bir sene kadar önce Van’dan Kırıkkale Üniversitesi İİBF’ye geçmişti. En sıkı arkadaşlığımız ve komşuluğumuz burada oldu. Evlerimiz arasında birkaç yüz metre vardı-yoktu. Sık sık ev oturmalarımız, arşivden gelen Hamza ve Esat hocalara ilaveten, Kırıkkale’de Şakir Sarıcaoğlu, Ahmet Kurnaz, İsmail Çakır, Saffet Nezir, Sait Okumuş, Rüstem Orhan, Abdurrahman Asan ve daha birçok her biri birbirinden değerli arkadaşlarımız oldu. Adeta samimi, sıkı bağlarla birbirine bağlı kocaman bir aile gibiydik. Bu arkadaşlarımızla, ailelerimiz de dâhil olmak üzere, birlikte Bahşılı’daki mesire alanlarında, hafta içi mesaiden sonra ve hafta sonları biraraya gelmemizi çoğu zaman İlhan hoca organize ederdi. Bazı hafta sonları da, Hoca Ahmed Yesevî dergâhında yetişen alperenlerden Topal Dede’nin türbesinin de bulunduğu Bahşılı’nın en yüksek tepesindeki mesire yerine giderdik. Paylaşma, dayanışma, hemdert olmanın yoğun yaşandığı yıllardı Kırıkkale yıllarımız. İlhan hoca yürümeyi, yürükken sohbet etmeyi severdi, bazen hanımefendisizlikle yürümeye çıkmadığında, bilhassa akşam namazını, ikamet ettiğimiz Yaylacık mahallesinin camiinde kılmamıza vesile oluyor, namazdan sonra yarım saat kadar söz-sohbet ederek yürüyorduk. Kırıkkale’ye geçtiğim yıl, bir yandan yeni bir şehre alışmaya çalışıyor, bir yandan da Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Ana Bilim Dalı’nda doktora eğitime başlamanın heyecanını ve yabancı dil sorunumun tedirginliğini yaşıyordum. O dönem, çevremdeki hocaların gayretini görmek bana da büyük bir şevk veriyordu. Özellikle iki isim hafızamda derin bir yer edinmişti: İlhan Hoca ve rahmetli Mehmet Gürkan abi. İlhan Hoca o sıralar Mehmet Gürkan hocamla doçentlik yabancı dil sınavına hazırlanıyordu. Çoğu zaman İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’ne gittiğimde onları birlikte görürdüm. Mehmet abinin İngilizcesi çok daha iyi olduğundan İlhan hocaya adeta bu konuda hocalık yapıyordu. İlhan Hoca da, azmiyle, pratik zekâsıyla kısa sürede konuların özünü kavriyordu. Sınav tarihi yaklaşırken Mehmet abide heyecan ve telaş zirve yaparken, İlhan Hoca her

zamanki gibi sakin ve tevekküllüydü. Sonuçlar açıklandığında, İlhan Hoca ilk denemede başarılı olmuştu. Ne var ki, ona İngilizce öğreten rahmetli Mehmet Abi, dil sınavlarını bir türlü geçemediğinden bu sınavlar onun için artık bir eziyete dönüşmüştü. Bir Konyalı olarak etli ekmeği çok severdi. Kırıkkale’de ise özellikle mahalle aralarındaki pide fırınlarını keşfetmekten büyük keyif alırdı. Bazen önümüze çıkan bir fırında hemen pide yaptırır, orada ikram ederdi. Çoğu zaman ise yaptırdığı pideleri, Bahşılı’daki Kızılırmak kenarındaki mesire yerlerinde ailelerimizle bir araya gelerek paylaşmamızı sağlardı. Bu küçük buluşmalar, onun için sadece yemek değil; dostluğu, samimiyeti ve paylaşmayı pekiştiren sıcak anlar demektir. Merhum babası Mehmet Amca’yı da Kırıkkale’de tanıdım. Mehmet Amca sık sık Kırıkkale’ye gelirdi. Sureti ve sireti güzel, vakur bir Konya beyefendisi idi. Uzun boylu ve oldukça heybetliydi. Konuşmalarından ve sohbetlerinden, derin bir irfan sahibi olduğu hemen anlaşılırdı. Cenabı Hak gani gani rahmet eylesin, Mehmet amca ile sohbet etmek, gönül ferahlığı verirdi. Torunlarının düğününe gittiğimizde gösterdiği misafirperverlik, cömertlik tarif edilemez. İlhan Bey de babasından adeta miras olarak aldığı bu değerleri yaşatmaya özen göstermektedir. Mahdumlarının düğünlerinde yüzlerce misafiri, Konya’nın meşhur bamyacı çorbası ve çift katlı kavurmalı pilavının yer aldığı zengin sofralarla ağırladı; yıllardır göremediğimiz, iletişimimizi sürdürmediğimiz onlarca arkadaş da bu düğünler sayesinde bir araya getirmeyi başardı.

28 Şubat’ın Karanlığında Bir Vefa ve Direniş Destanı

Akademik hayatımın ilk adımları, ne yazık ki Türkiye’nin üzerine bir kâbus gibi çöken 28 Şubat darbe sürecinin en fırtınalı günlerine denk geldi. Üniversitemizin kurucu rektörü Beşir Atalay Hocamızın Eylül 1997’de görevden alınmasıyla başlayan süreç, yerini darbe zihniyetinin tetikçiliğini yapan bir yönetim anlayışına bıraktı. Yeni yönetimin; başörtülü öğrencilere, onlara kol kanat veren hocalara ve farklı üniversitelerde akademik gelişimini sürdüren genç asistanlara reva gördüğü zulüm, kelimelerle tarif edilemeyecek boyuttaydı. 1999 yılında, haksız bir tasarrufla ders programından adımın silindiğini ve kategorize edildiğim itirafıyla kütüphaneye sürgün edildiğimi öğrendim. Ancak her şerde bir hayır vardır ilahi sırrı bir kez daha tecelli etti. O sürgün ve tecrit günleri, bana ömür boyu yerleri doldurulamayacak eşsiz dostlar kazandırdı. Nezaketliyle temayüz eden can dostum Yaşar Uğurlu’yu, Personel Daire Başkanlığı’ndan alınan Yusuf Özer ağabeyi, değerli meslektaşım Prof. Dr. Cevat Özyurt’u ve sevgili Ömer Ali Keskin’i o küçük gözetim odasında tanıdım. Bugün iyi ve kötü günümde yanımda olan bu güzel insanları kazanmam, aslında o sürgün günlerinin bana en büyük hediyesiydi. 28 Şubat süreci, Kırıkkale Üniversitesi’nde adeta bir psikolojik harp gibi yürütülüyordu.

Günde üç kez attırılan imzalar, akademik gelişimden vazgeçmemiz için zorla imzalatılan taahhütnameler, tehditler ve haksız ihraçlar gündelik hayatın parçası olmuştu. İlhan Hocam da bu kıyımın payını alanların başında geliyordu. İİBF Dekan Yardımcılığı ve Bölüm Başkanlığı görevlerinden haksızca el çektiler, darbeci yönetimin doğrudan hedefi haline getirildi. Ancak tuhaftır ki; dışarıda fırtınalar koparken, biz içeride hayatımızın en sıcak ve en huzurlu dönemlerinden birini yaşıyorduk. Darbenin yol açtığı o ağır kasvet, aramızdaki sarsılmaz dayanışma ve samimi dostluk karşısında eriyip gidiyordu. Eşleri başörtüsü nedeniyle görevden alınan, kendileri üniversiteden uzaklaştırılan arkadaşlarımız için tek yürek oluyor, elimizdeki tüm imkânları bölüşüyorduk. İlhan Hocam, o kapkara günlerde moral ve maneviyatımızın sönmeyen meşalesiydi. Dirayetli duruşu, eksilmeyen yaşam sevinci ve o meşhur esprileriyle bizlerin ümitsizliğe düşmesine asla izin vermezdi. Gündüzleri mesire yerlerinde, akşamları ise başta onun evi olmak üzere sıcak yuvalarımızda buluşur, birbirimize güç aşıladık. Üzerimizde darbenin gölgesi olsa da gönüllerimizdeki samimiyet o gölgeyi siliyor, Kırıkkale günlerimizi unutulmaz kılıyordu. O günler bize şunu öğretti: “Zulüm ne kadar karanlık olursa olsun, gerçek dostluğun ışığı her zaman galip gelir.” 28 Şubat’ın karanlık yüzü, sadece akademik kürsülerimizi değil, en temel insani haklarımızı da hedef almıştı. O dönemde eşimin Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde devam eden hayati bir tedavisi vardı. Ancak dönemin rektörü, baskıcı talimatlarıyla Ankara’ya sevk almamızı dahi engelleyerek, bir aileyi en çaresiz anında sağlık hakkından mahrum bırakmaya çalışıyordu. Hem eşimin tedavisini sürdürürebilmek hem de yarım kalan doktoramı tamamlayabilmek adına 2000 yılının yazında Ankara’ya, Devlet Arşivleri’ne geçebilmek için yoğun bir gayret içine girdim. Bu girişimlerim, rektörün Sakarya’daki doktora kaydımdan haberdar olmasına ve baskılarını daha da şiddetlendirmesine neden oldu. Nuri Durlu, darbe yönetimine sadakatini ispatlamanın mükâfatı olarak ikinci kez atandığında, kıyımlarını adeta bir intikama dönüştürdü. Başka üniversitelerde lisansüstü eğitim gören bizleri doğrudan hedef tahtasına oturttu. Mevzuatı hiçe sayarak birçok arkadaşımızın iş akdini feshetti; benim gibi bazılarının ise doktora kayıtlarını sildirmek için uğraşsa da muvaffak olamadı. Nihayet 2002 yılının Şubat ayında, Sakarya Üniversitesi’ne geçmek nasip oldu. O yıllarda taşınmak, sadece bir yer değişikliği değil, imece usulü bir dayanışma sınavıydı. Profesyonel nakliye ekiplerinin yerini sadık dostların omuzları alırdı. Sakarya’ya taşınırken de eşyalarımı kamyonla

yükleyenler; İlhan Hocam, onun artık birer delikanlı olan oğulları, Cevat Bey ve Ömer Ali Keskin’di. Kamyonun başında ter döken bu seçkin akademik kadroyu izleyen ev sahibimiz, hayretini gizleyemeyerek tarihe not düşülecek şu sözleri söylemişti: “Hocam maşallah, eşyanı koca öğretim üyeleri yüklüyor! Bu ne muazzam bir dayanışma, ne samimi bir tevazu... Dışarıdan bakanlar onları hamal zanneder ama aslında onlar dostluğun yükünü sırtlanmışlar.” Ev sahibimizin o gün hamal zannettiği o güzel insanlar, aslında bir dönemin baskısına karşı sevgiyle, tevazuyla ve sadakatle direnen bir gönül birliğinin temsilcileriydi. İlhan Hoca’nın ve evlatlarının o gün sırtladığı sadece benim ev eşyam değil, aramızdaki o sarsılmaz kardeşlik bağının ağırlığıydı.

Hayatın Direksiyonunda Bir Usta: İlhan Hoca ve “Şoförlük Şamarı”

2001 yılının Ağustos ayında ilk göz ağrım, oğlum Mehmet Rıdvan dünyaya geldi. O güne dek bir araç sahibi olmayı önceliklerimiz arasında almamıştık; ancak bebekli bir aile için otomobilin lüks değil, hayati bir ihtiyaç olduğunu kısa sürede anladık. Ekim ayı gibi İlhan Hocamla araba pazarının yolunu tuttuk. Hocanın o meşhur, “kararını saniyeler içinde verme” yetisi sayesinde, o gün ikinci el bir araç sahibi olduk. 1991’de ehliyet almış olsam da şoförlüğüm kağıt üzerinde kalmıştı. Şoförlüğü öğrenmek için yine kapısını çalacağım tek kişi İlhan Hocamdı. Bahşılı taraflarında sakin bir yolda beni sürücü koltuğuna oturttu. Heyecanımı yatıştıran telkinleriyle kısa sürede vitese ve direksiyona alıştım. Birkaç tur atıp kendime güvenim gelince, sanki kırk yıllık şoförmüşçesine sohbete daldığım bir anda, sağ koltukta oturan İlhan Bey’den beklenmedik bir şamar yedim. Şaşkınlıkla ne olduğunu anlamaya çalışırken, o tarihi uyarısını yaptı: “Bu kadar rahatlık fazla! On dakikada şoför oldum sanma. Arkanda eşini, evladını, yani can taşıyacaksın. Reflekslerin gelişene kadar daha çok fırın ekmek yemelisin. Sakın ola çünkü çocuk gibi trafiğe çıkmaya cüret etme; bu şamar, bu sorumluluğu unutmaman içindir.” Ertesi sabah, hocanın haklılığını acı bir tecrübeyle anladım. Hocamdan gizli, yağmurlu bir havada trafiğe çıktığımda panikleyerek kontrolü kaybettim ve araç hasarıyla sonuçlanan bir kaza yaptım. O şamar, aslında sadece direksiyon başında değil, hayatın her aşamasında tedbiri elden bırakmama dersiydi.

Erciyes ve RTÜK Yılları

28 Şubat’ın gölgesi kurumların üzerinde hala ağır bir sis gibi dururken, İlhan Hocamın profesörlük kadrosu malum direktiflerle rektörlük tarafından engelleniyordu. Ancak 2002 yılında Erciyes Üniversitesi’nde kurulan İletişim Fakültesi, hocamız için yeni bir kapı araladı. Kurucu dekan

olarak fakültenin temellerini attı, hayırseverlerin desteğiyle binasını kazandırdı. Fakat 28 Şubat zihniyeti pes etmemiştir; rektör değişimiyle hoca bir kez daha pasifize edilmeye çalışılsa da o, boyun eğmek yerine TBMM tarafından seçilerek RTÜK Üyeliği ile hizmetine Ankara’da devam etti. Benim için de Sakarya yılları kolay geçmiyordu. Doktoramı bitirmeme rağmen kütüphanede tutuluyor, günde üç kez imza dayatmasına maruz kalıyordum. Akademik geleceğimin tıkanıp o günlerde, İlhan Hocamın vefası bir kez daha imdadıma yetişti. Sakarya’daki hanemizi şereflendirdiğinde durumumu istişare ettik ve onun rehberliğiyle RTÜK bünyesinde Kamuoyu Araştırmaları Daire Başkanlığı’na geçtim. Sosyoloji uzmanlığımı medya araştırmalarıyla harmanladığım bu süreç, 2011 yılında Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde, yani İlhan Bey’in kurucusu olduğu yuvada öğretim üyeliğine başlamamla taçlandı. İlhan Hocayı tanıyanlar, onun zorluklarla geçen hayatını şikâyetle değil, birer tecrübe ve tebessümle anlatmasına hayrandır. Konya sokaklarında pırpır denilen araçlarla mal taşıyarak başlayan hayat mücadelesi, üniversite yıllarında ailesini geçindirmek için yaptığı gece taksiciliğiyle devam etmişti. Bir gece takside müşteri beklerken bindiğini sandığı yolcunun, dikiz aynasına her baktığında kaybolduğunu fark edince yaşadığı o anlık dehşet, aslında medyanın gücünün en somut örneği. Meğer o sırada radyoda bir tiyatro oyunu yayınlanmakta ve bir taksicinin hikâyesi anlatılmaktadır. Hocanın yaşadığı o anlık gerçeklik algısının kırılması, 1938 yılında Amerika’ya ayağa kaldıran Orson Welles’in “Dünyaların Savaşı” radyo tiyatrosu paniğiyle eş değer bir iletişim fenomenidir. Bugün İletişim Sosyolojisi derslerimde, medyanın birey üzerindeki sarsıcı etkisini anlatırken; Amerika’daki o meşhur radyo baskınıyla birlikte, İlhan Hocamın o yağmurlu gecede taksici anısını da öğrencilerime aktarıyorum. Onun hayatı, kitaplardaki teorilerin ete kemiğe bürünmüş bir özeti gibidir.

Gönül Coğrafyamızda Bir Durak: Özbekistan Hatıraları

İlhan Hoca ile yollarımızın kesiştiği en anlamlı duraklardan biri de ata yurdumuz Özbekistan’dı. RTÜK Başkanlığı döneminde onun vizyonu ile hayata geçirilen “Gelecek İletişim Çalıştayları”, Türk Cumhuriyetlerinden Balkanlara uzanan gönül coğrafyamızın genç iletişimcilerini bir araya getiren devasa bir köprüydü. 2018 yılının Mayıs ayında; Taşkent, Buhara ve Semerkant’ın manevi ikliminde düzenlenen onuncu çalışmaya, hocamızın davetiyle moderatör ve değerlendirme kurulu üyesi olarak katıldım. Beş gün boyunca süren o yoğun tempoda İlhan Hoca, sadece bir protokol başkanı değil;

öğrencisinden akademisyenine kadar her katılımcıyla bizzat ilgilenen, herkesin memnuniyeti için çırpınan bir ev sahibi gibiydi. Kapanış oturumunda irticalen yaptığım değerlendirme konuşması sonrası kulağıma eğilip, “Hocalık yapa yapa hitabetin öyle bir akıcı olmuş ki; burada da hocalığını gösterdin maşallah.” diyerek sergilediği o samimi takdir, bir dostun imzasını kalbime bırakmıştı. İlhan Hocayı tanıdığım uzun yıllar boyunca onu; hayırlı bir evlat, müşfik bir baba, sadık bir eş ve her şeyden öte kadirşinas bir dost olarak gördüm. Kırıkkale’de en yoğun mesaiyi paylaştığımız yıllarda, Konya’daki anne ve babasının gönlünü almak, sağlıklarını takip etmek için her hafta sonu yollara düşen o vefalı evlat portresine hayran kalırdım. Biraderi Zeki Bey ile olan sevgi ve saygı temelli kardeşlikleri, gıpta edilecek bir aile bağının nişanesiydi. Onun dostluğundaki derinliği ise en çok zor zamanlarda hissederdik. 2012 yılında değerli meslektaşımız Mehmet Gürkan Hocamızın vefat haberini aldığımızda, karlı bir kış gecesi Meclis’ten İlhan Hocayı da alarak Kütahya’daki cenazeye yetişmek için yola koyulmuş; Eskişehir’de tipi nedeniyle yol kapanana dek omuz omuza bir hüznün yolculuğu yapmıştık. O, dostunun acısını kendi acısı bilen, mesafeleri ve zorlukları vefasıyla aşan bir insandı. Hayatın telaşı, sağlık sorunları veya akademik yoğunluk nedeniyle bazen arayı açtığımda; nezaketiyle beni arayan ve “Bir kusurumuz mu oldu, neden sesin çıkmıyor?” diyerek tevazu gösteren hep o olurdu. Ancak beni en çok müteessir eden ve kalbimde asla unutulmayacak bir iz bırakan hadise; 2010 yılında bir program için Erzincan’a gittiğinde, bana haber bile vermeden Yalnızbağ’daki baba ocağına gitmesi olmuştur. Annemi ve babamı ziyaret edip ellerini öpmesi, kardeşim Eyüp ile tanışıp hal hatır sorması, bir dostun yapabileceği en zarif gönül fethidir. Bu ziyaretin bende yarattığı minnet duygusunu anlatmaya kelimeler yetmez. Konya’nın o meşhur düğün pilavı ikramlarını, dev kazanlarda kaynayan bamyı çorbalarını ve kaşığı alanı geldiği o bereketli sofraları evlatlarının düğünlerinde nasıl cömertçe kurduysa; inanıyorum ki torunlarının düğünlerinde de aynı kadim geleneği sürdürecektir. Hafızamda, hatıralarımda ve gönlümde kadirşinaslık kelimesinin karşılığı olan sevgili İlhan Hocama; emekliliğinde ailesiyle birlikte hayırlı, bereketli ve sağlıklı bir ömür diliyorum. Eski bir mensubu olmaktan onur duyduğum Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanlığına, böylesine kıymetli bir vefa sayısına imza attıkları için teşekkürlerimi sunuyorum. Hocamızın yolu her daim açık, gönlü şad olsun.

Vizyon, Nezaket ve Kararlılık

İlhan Yerlikaya ile tanışıklığımız, 1994 yılına, benim İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nde doktoramı tamamlayıp yurda döndüğüm o efsanevi yıla dayanır. Düşünsenize, koskoca bir ömrün çeyrek asırdan fazlası, işte o an başladı. Kırıkkale Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde aynı odayı paylaştık, aynı hayalleri kurduk, aynı tozlu kitapların arasında nefes aldık. O zamanlar üniversitemize internet bile girmemişti, fazla kimsenin haberi yoktu o sihirli bağlantıdan. Ama asıl bağlantı, aramızdaki o tarifsiz dostluk bağıydı ki ne fiber optik kablolar ne de uydular taşıyabilir onun yükünü. Hiç bilmezdik, aynı kaderin ipiyle birbirimize bağlanmışçasına yıllar sonra nice farklı durakta yine, yeniden karşılaşacağımızı.

Bürokrasinin o soğuk, yorucu ve çoğu zaman yıpratıcı koridorlarında birlikte yürüdük, bazen kol kola, bazen omuz omuza. Nice başarılarla imza attık, birlikte ve kendi başımıza. Ama şunu çok iyi bilirim ki, bu dünyada insanlar bir yere gelmek için kimi zaman kurnazlığa, kimi zaman hesaba, kimi zaman da eğilip bükülmeye başvurur. Oysa İlhan hoca... O başka türliydi. Onun bütün başarıları, o tertemiz yüreğinin, katıksız niyetinin ve ahlakının ödülüydü. Biz, onun yakın dostları olarak, ona derin bir keyifle bakıp, bu asil duruşu izlemekten başka bir şey yapmadık. Çünkü o, öyle sadece başarılı değil, aynı zamanda başarırken bile insan kalabilmeyi başaran ender şahsiyetlerdendi. Yıllar geçti, yollarımız bir değil, beş değil, defalarca kesişti. Her seferinde "Demek ki yazgımızda dost kalmak varmış" dedim. Ama en uzun, en

yoğun, en unutulmaz birlikteliğimiz ise RTÜK'te oldu. 2007'den, neredeyse 2019'a kadar... İnanılmaz hatıralarımız var bizim, öyle sıradan anılar değil bunlar. Kimileri öyle kıymetli, öyle derin ki, anlatılmaz, yaşanır. Kimileri ise işte tam o türden; paylaşamayacak kadar özel, sadece bize ait, hatta bazıları da "birlikte mezara götüreceğimiz" cinsten. İlhan hoca, dışarıdan sessiz ve sakin görünebilir belki. Ama bilirim ki o sakinliğin altında koskoca bir volkan yatar. Onun derinliklerinde öyle cesur bir yürek, öyle imanlı bir kalp ve öyle sarsılmaz bir aşk vardır ki ailesine, anlatmaya kelimeler yetmez. Ben, inancı uğruna dimdik durabilen, makamına, mevkiine değil, yalnızca Rabbine ve doğru bildiği yola yaslanan nadir bürokratlardan biri olarak bilirim onu.

Ve kuşkusuz bu kararlı tutumun, bu dik duruşun, bu cesur yüreğin ardında bir isim daha var ki anmadan geçemem. O da, çağımızın yalnızca ulusal değil, aynı zamanda küresel düzeyde milyonlarca bireyin ve onlarca devletin cesaret kaynağı olan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dır. Onun liderliğindeki dava, İlhan hoca gibi temiz yürekli insanların nasıl birer kahramana dönüştüğünün en büyük ispatıdır. İşte bu yüzden İlhan hoca, sen birçok insan için sadece bir dost değilsin; aynı zamanda onurlu duruşunla, inancınla, vefanla çevrendeki insanların yolunu aydınlatan bir ışık, dürüstlüğün ödüllendirilebileceğini gösteren bir ilham kaynağısın. İyi ki varsın. İyi ki yıllar önce aynı odayı, aynı hayalleri, aynı yolu paylaşmışız.

